

జమీన్దార్లు

సంస్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకటాచార్యులు

సంపుటి 33 * సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి * సంచిక 8

- ★ విపలమవుతున్న యూనిటీఫ్రంటు ప్రయత్నాలు
- ★ శ్రీ వి. సి. మంత్రిత్వం : పత్రికల వార్తలు
- ★ మంత్రివర్గ ముఠాపాలన: హైకోర్టు తీర్పులు

ఆంగ్ల కావనపథ బడ్జెట్ సమావేశం ప్రారంభమైంది. ఈ కార్యక్రమం (24 తేదీ) సాయంకాలం పార్టీ సమావేశం జరుగనున్నది. పార్టీ కార్యవర్గ ఎన్నికలకు గానూ మార్చి 12 తేదీ నిర్ణయం జరిగింది. ఇరవై గాక హైకోర్టు తీర్పు ఫలితంగా విద్య, రవాణా కార్యకర్తలకు ప్రతిపక్షాధిపత్యం రాజీనామా యివ్వడం, ముఖ్యమంత్రి దాని నామోదించడం, జడ్జి మెంటు కాపీ వచ్చేవరకు వారి

సంకీర్ణమైన మంత్రివర్గ కఠినం సమావేశం దన్ను వాతావరణం ఫ్రంట్ లు వాతావరణం కల్పించగా, ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ వద్ద దానిని తూట గొట్టి పోయాడు. కార్యవర్గం ఎన్నిక జరిపించవలసిందని, తరువాత పార్టీ సమావేశాలు పిలువవలసిందని సలహా ఇచ్చారు. దానికి మంత్రి వర్గం అంగీకరించారు. దానితో కార్యవర్గం ఎన్నిక చేయడం మంత్రి, ముఖ్యమంత్రిని ఆధిపత్యం చేయడం ఫ్రంట్ లు కలిగివున్నాయి.

ఆంధ్రరాజకీయాల భవిష్యత్ స్వరూపం

నేటి కాంగ్రెస్ పార్టీ సమావేశంలో తేలుతుందా?

కడలిలో వుండమని కోరడం జరిగింది. ఈ సంఘటనలన్ని ఎందుకవీరుతున్నాయి? మంత్రివర్గం వలన వచ్చిన అసౌకర్యాలను తగ్గించుటకు తగిన చర్యలు తీసుకోవాలి. వారు నిరసనగా బయట బయట వై సంఘటనలు కొంత తేలికవుతున్నాయి.

విఫలమైంది. వారిలోని వుత్సాహం, వుద్దేశ్యం చల్లబడి పోయినది. 1962 వరకు అధికారాన్ని నిలువోవడమే ముఖ్యం కాబట్టి, నిరసనగా వై పార్టీ కార్యవర్గాన్ని కలిగించాలనే కట్టుదలను మంత్రివర్గం ప్రదర్శించిపోయినా ఆకస్మికం. ఆకస్మికం ఫ్రంట్ లు వారు శ్రీ నెహ్రూ వద్దని రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ అధ్యక్ష స్థానం నుండి దివి ఏమి ఫలితం పొందారో, అటువంటి ఫలితాన్నే పార్టీ కార్యవర్గం విషయంలో గానూ పొందగలరు.

జమీన్దార్లు

ప్రవ ఉగాది కానుక

17-3-61 తేదీ వెలువడుతుంది.

విశ్వకవి వర్ణముఖచిత్రం - విజ్ఞాన దాయకమైన వ్యాసాలు - రసస్ఫూర్త మైన పద్యాలు, గేయాలు - ప్రవనామ సంవత్సర ఫలితాలు మున్నగు అనేక అకర్షణీయాలతో అలరారుతుంది.

క్రమీక దృశ్యాలు, క్రమీక దృశ్యాలు కార్టూనులు స్వీకరించబడుతు.

ప్రవటన దర్లకు సదవకాశం

మేనేజరు - జమీన్దార్లు - నెల్లూరు

శ్రీ నెహ్రూ వద్దని తర్వాత మంత్రివర్గం వై యుద్ధానికి ఫ్రంట్ లు దొరికిన మరొక బలమైన కారణం, శ్రీ కట్టాధి రామారావు వై హైకోర్టు తీర్పు వివరాలు. హైకోర్టు తీర్పు తర్వాత మంత్రివర్గం శ్రీ కట్టాధి రామారావు స్థానాన్ని గుర్తి చర్చించుటకు పార్టీని సమావేశం చేయవలసిందిగా న ల లై వం ది సభ్యులు సంతకాలు చేసి నూటిగు అందజేశారు. ఈ నూటిగుతు మండే పార్టీ సమావేశాన్ని పిలుస్తూ క్రింద జరిగింది. అంతే గాదు, కట్టాధి రామారావు గారు మంత్రిత్వానికి రాజీనామా యిచ్చారు. జడ్జి మెంటు క్రమీ రాజీనామా సలహా, బలమైన కారణాన్ని కాసి, రాజీనామా నామోదించడం కట్టాధి రామారావును మంత్రిగానే వుంచారు ముఖ్యమంత్రి. ఫ్రంట్ లు వారు తమ బలకృత్యాలకు అవకాశంగా తీసుకోవలసిన యీ సమస్య, చర్చకు గాక మండే నిర్ణయమైపోయింది ఈ సభంగా రెండవ కారణం గానూ ఫ్రంట్ లు విఫలమైంది తీర్పుదం తీరమో!

ఇక మిగిలివున్న మంత్రివర్గం అభియోగాల వారికా, పిటిని గుర్తి తేదీ సమావేశం

పండిత గోవిందవల్లభ పంత్ ఆనారోగ్యస్థితి

కాంగ్రెస్ కురువృద్ధులు, హోంశాఖా మాత్యులు శ్రీ గోవిందవల్లభపంత్ సోమ వారంనాడు అకస్మికంగా జబ్బునపడి యింతవరకు తేరుకొనలేదు. వారికి యింకా స్పృహ రాలేదు. మెదడులోని రక్తనాళాలు చిట్టడం మూలంగా ఈ పరిస్థితి గలిగింది. పశ్చిమ బెంగాల్ ముఖ్యమంత్రి డాక్టరు బి. సి. రాయ్ శ్రీ పంత్ చికిత్స నిమిత్తం ప్రత్యేకంగా కలకత్తా నుండి వచ్చి రెండు రోజులపాటు వారి బెంతనే వుండిపోయారు. ప్రవీణులైన మరొక ఆరుమంది డాక్టర్లు ఎప్పటికప్పుడు వారి పరిస్థితిని గమనిస్తూ చికిత్స జేస్తున్నారు. వ్యాధికి శ్రీ పంత్ తీవ్రమైన ప్రతిఘటననిస్తున్నారని, వారి గుండె బాగున్నదని, జ్వరం తగ్గిపోయిందని డాక్టర్లు ప్రకటించారు. కాని ఈ రోజు వుదయం వార్తల ననుసరించి వారి పరిస్థితి అందోళనకరంగానే వున్నట్లు తెలుస్తున్నది.

కాంగ్రెస్ మహారథులలో మిగిలి వున్న కొద్దిమందిలో శ్రీ పంత్ ఒకరు.

కాంగ్రెస్ అగ్రనాయకుడుగా, శ్రీ పంత్ ప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రిగా, కేంద్ర హోం శాఖా మాత్యుడుగా పబ్లిక్ రికార్డ వుక్కు మనిషి అనిపించుకున్న వ్యక్తి శ్రీ పంత్. ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూకు కుడిభుజము. దేశంలోని కాంగ్రెసు భిన్నవర్గాలకు సంయమన కేంద్రం శ్రీ పంత్. వారు యీ రుగ్మతనుండి కోలుకొని పరిపూర్ణ ఆరోగ్య వంతులై, యింకా కొంతకాలం దేశానికి సేవజేయాలని భగవంతుని ప్రార్థిస్తున్నాం.

ఇక ఫ్రంట్ లు బలమంటే మిగిలిన ఏకైక మాన్గం క్రమీకం గా శ్రీ సంకీర్ణమైన

శంఖా చర్చ జరుగవచ్చువని అంటున్నారు. క్రింద రాజీనామా సమస్యపై ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బి. వేంకటేశ్వరయ్య వగైరాలు తిరిగి చర్చించును, పార్టీలో యిలాంటి చర్చకు అవకాశం మన్నడోలేదో తెలియదు. ఒక శత వున్నా, యివన్నీ నిత్యపాలనకంబంధించిన విషయాలని త్రోసి వేయబడడమే, లేక పిటన్నిటిని పరిశీలించేస్తామని తక్షణం వడమే జరిగే అవకాశం లేకపోలేదు. ఆకస్మికం యీ కారణం గానూ ఫ్రంట్ లు ఆశయం నెరవేర ఆశ కనకడదు.

ఆధిపత్యం చేయడం; దీనికి నెహ్రూ సుముఖుడు కాదు; హైకోర్టు అనుమతించదు. వీనిని రెక్కచేయకుండా ఫ్రంట్ లు సాహసాన్ని క్రమీకం దా? ఆ సాహసం సఫలమయ్యే బలమన్నదా? కనుమాపుకే రలో యిలాంటి దృశ్యం కనపించడంలేదు. కాని ఉత్తరకరడో బహింగ తిరుగుకాటు చూచినకర్తాత, కాంగ్రెస్ కార్యవర్గ అభిమతానికి విరుద్ధంగా ఒకప్పుడు మిశ్రమ మంత్రివర్గ సాటి నామాక కావనపథ కాంగ్రెస్ పార్టీ తీర్మానించినకర్తాత, కాంగ్రెస్ వారు - కోరవ 12-వ పేజీలో.

ఫోను : 280. గ్రాము : నిర్మల.

నిర్మల

కాపీపాడి :: వక్కపాడి

అన్ని షాపులలో దొరకును

వ్యాపారస్తులకు మంచి కమిషన్

నిర్మల కాఫీ వర్క్సు

ప్రొంకురోడ్డు - నెల్లూరు

పెండ్లికట్టుం రూ. 58 లు

అలిమిలి, శ్రీ మల్లెనూరు నందరరామరెడ్డి గారి సోదరి సోభాగ్యవతి కు శిలమ్మకు, గూడూరు శ్రీ మొలకల మల్లారామరెడ్డిగారి సోదరి శ్రీ మోహనారెడ్డికి; నందరరామరెడ్డిగారి సోదరుడు శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డికి, పెండ్లికట్టు శ్రీ తాటికర్తి మల్లారామరెడ్డిగారి కుమార్తె సోభాగ్యవతి సరస్వతిమ్మకు-24 తేదీ ఆదాయం అలిమిలిలో జరిగిన వివాహ సందర్భములో, శ్రీ నందరరామరెడ్డి 'జమీన్ దారా' కు రూ. 58 లు విరాళమిచ్చి సాయపడినందుకు ధన్యవాదములు.

విధానవలన సర్వేయరకు ఆశీర్వాది చు గాక! —పం. జ. నై.

జమీన్ దారా

శ్రీ కార్యం, ఫాల్గుణ శుద్ధ నవమి 24-2-1961 - శుక్రవారం

ఆంధ్రబడ్డెట్

1961-62 బడ్డెట్ ను ఆర్థిక మంత్రి శ్రీ కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డి 20 తేదీ ఆంధ్ర శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టారు.

ఈ బడ్డెట్ ను సంవత్సరంలో ఆదాయం రూ. 85,12,54,000 లు; వ్యయం రూ. 87,62,93,000 లు. లోటు రూ. 2,50,39,000 లు. 1960-61 లో ఆదాయం 87 కోట్ల 80 లక్షలు. ఆదాయంలో గతవటికి నెటివ్ లోటుకు కారణం ప్రభుత్వోద్యోగుల కరువుభత్యానికి సంబంధించి కేంద్రం భరించవలసిన మొత్తం ముగించడమేనని తెలియజేశారు.

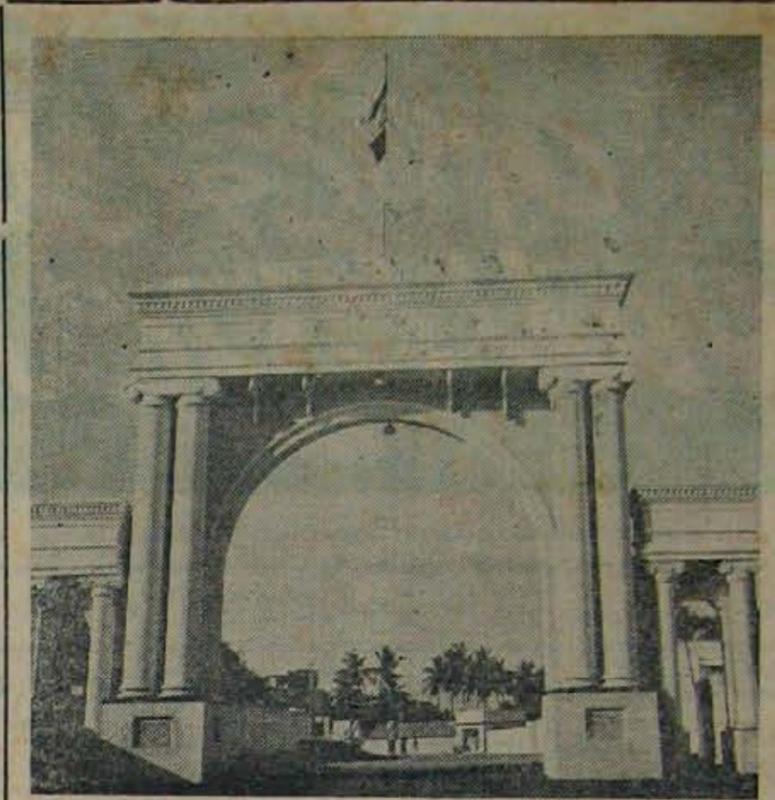
రివిన్యూ పద్దుక్రింద చూపిన 85 కోట్ల 13 లక్షల ఆదాయం రాక; చట్టబద్ధమైన స్వతంత్ర సంస్థలుగా వ్యవహరిస్తున్న ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు, రోడ్ బ్రాన్సు బోర్డు బోర్డుల మూలంగా 14 కోట్ల 88 లక్షల ఆదాయం వున్నది. దీనిని కలుపుకుంటే రాష్ట్ర ఆదాయం 100 కోట్ల 1 లక్ష అవుతుంది. ఖర్చు దీనినిమించి 2 కోట్ల 50 లక్షలన్నమాట; ఇదిగూడా కేబిల్ పద్దుక్రింద తేలి 1 కోటి 43 లక్షలను చేర్చుకుంటే, మొత్తంలో 103 కోట్ల 93 లక్షల రూపాయలవుతుంది.

లోటును భర్తీచేయుటకు మార్గాలను తర్వాత ఆలోచించవలసి వుంటుందన్నారు ఆర్థిక మంత్రి. ప్రణాళికల మూలంగా లోటు బడ్డెట్టు పరిపాటి అయినవి; లోటును భర్తీచేయుటకు పన్నులువిధిస్తే వాటికి అలవాటుపడినాము. ఈ మార్చి అఖరుకు 204 కోట్ల 63 లక్షల రూపాయల అప్పు తేలి, ఏటా వడ్డీకింద 8 కోట్ల 14 లక్షలు చెల్లించే మనకు 2 కోట్ల లోటు దిగ్రమ గలిగించే విషయమూగాదు; విచారంలో ముందే ఆంశం అంతకుముందేగాదు. రేపు ఏప్రిల్ నుండి ప్రారంభమయ్యే మూడవ ప్రణాళికక్రింద మనరాష్ట్రంలో 305 కోట్లు ఖర్చుపాలసి వుంటే, ఆంధ్రలో కేంద్రమిచ్చే 200 కోట్లు పోను, మిగత 105 కోట్లు మనం సమకూర్చు కొనవలసి వుండగా, ఆందులో 38 కోట్ల రూపాయలు పన్నులమూలంగా భర్తీచేయుటకు మన ఆర్థికమంత్రి నిర్ణయించారు. అంటే సంవత్సరానికి 3 కోట్ల రూపాయలు పన్నులరూపంలో ఆదనంగా

ప్రజలు చెల్లించవలసి వుంటుందన్నమాట. ఈ భారంలో పోల్చినప్పుడు, 2 కోటి స్వల్పంగా కనబడుతుంది. 1962 ఎన్నికల పుణ్యమా అని క్రొత్తపన్నుల స్వరూపం యిప్పుడు బయటబడక పోయినా, తర్వాతైనా పుణ్యలు ఏటికి నిర్దం గాక తప్పదేమో!

అదీగాక ముద్రాగ్రహణ పెరిగినా, వడ్డీ చెల్లింపు భారమైనా, పన్నులు ఎక్కువ చేయవలసి వచ్చినా, పోదుపు పేరులో యాచనకు దిగవలసి వచ్చినా-రాష్ట్ర ఆర్థికపరిస్థితి-సంతృప్తికరంగా వున్నదని, ఆదాయాన్నిచ్చే ఆటోమొట్టిలో పోల్చినప్పుడు నిరాశ నిస్పృహలకు తావులేదని ఆర్థికమంత్రి గారి వుపన్యాసాన్నిబట్టి ధైర్యం దెచ్చుకోవలసి వుంటుంది. ఆయిదేళ్లక్రితం, అంటే ద్వితీయ ప్రణాళిక ప్రారంభంలో, 40 కోట్లు వుండిన మనరాష్ట్రరివిన్యూ, ఆ ప్రణాళికాంతానికి, అంటే 1960-61 కి, 87 కోట్ల 80 లక్షలైంది. అట్లనే పన్నుల ఆదాయంగా ఈ ఐదేళ్లకాలంలో 25 కోట్ల నుండి 43 కోట్ల 62 లక్షలకు పెరిగాయి. అదీగాక ద్వితీయ ప్రణాళికక్రింద రాష్ట్ర భాగంగా 48 కోట్ల 80 లక్షలు భరించవలసినట్లు ముందు నిర్ణయమైతే, చివరకు 84 కోట్ల 13 లక్షలు సమకూరింది. విటన్నిటినిబట్టి రాష్ట్ర ఆర్థికపరిస్థితి నిరాశాజనకం కాదని భావించవలసి వస్తున్నది. అయితే కేంద్రంనుండి మనకు రాతగినంత సహాయం అందడంలేదు. కనీసం తక్కువవడ్డీకైనావిదేశాలనుండి తాముతప్పే ధనంనుండి కేంద్రప్రభుత్వం సహాయపడవచ్చు. కాని, తెలుగువారు పెద్ద పెద్ద స్థానాలలో వున్నా, ఢిల్లీలో మనమాటకు చెల్లుబడి వుండడంలేదు. శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ఎదురుమాస్తున్న మూడవ ప్రానాన్స్ కమిషన్ నిఫారణల మూలంగా కేంద్రంనుండి ఎక్కువవాటావచ్చి, నెహ్రూ ప్రభుత్వ సానుభూతి కొంత యినుముడిపై ఆంధ్రప్రదేశ్ యిలాంటి లోట్లను అధిగమించి, మూడవ ప్రణాళికను జయప్రదంగా నిర్వహించుకొని, ఉజ్వల భవిష్యత్తును అందుకోగలడు.

ఈవటి బడ్డెట్ లో, లోటుపాల్లవెనుక ప్రశంసనీయమైన అంశాలు కొన్ని దాగివున్నవి. రాష్ట్రంలోని మూడు విశ్వవిద్యాలయాలకు 40 లక్షలు సహాయ నిధిని కేటాయించడం; తెలంగాణాలో టోటోగేట్ రుసుమును రద్దుచేయడం; హరిజన సంక్షేమానికి 20 లక్షలు ఎక్కువ మంజూరు జూపడం; సాహియ, సంగీత, లలితకళా ఆకాడమీలగ్రాంట్లు వరుసగాలక్ష, లక్ష, 25 వేలకు పెంచడం; హరిజన విద్యార్థులకు స్టెషనరీ ఫీజులు రద్దుచేయడంవంటి సహాయాలకు తోడు; రాష్ట్ర రాష్ట్రీకర తెలుగుసంస్థలకు 2 కోట్ల; జిల్లాకేంద్రాలలో నాటకకాలల నిర్మాణానికి ఒకలక్ష; సాంకేతిక వదుపులలోవున్న పేదవిద్యార్థుల సహాయార్థం 2 లక్షలు; 70 ఏండ్లు నిండి జరుగుబాటులేని పయోపుర్లుల వుకు కారార్థం 3 లక్షలు-కేటాయించడం ఎంతో ఆభ్యురయకరంగా, ఆదర్శవంతంగా వున్నది. మొత్తాలు తక్కువైనా, ప్రభుత్వసంకల్పం వైఖరియమైంది. చిన్న మొత్తాల యా సూతనాంశాలతో బడ్డెట్ వైపు ప్రజలదృష్టిని ఆకర్షించిన ఆంధ్ర ప్రభుత్వాన్ని, ప్రత్యేకంగా ఆర్థికమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డిగారిని అభినందిస్తున్నాము.

శ్రీ నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డి (వాకాడు) యశోద్వారం

బాలకృష్ణారెడ్డి సేవా చిహ్నంగా వాకాడులో యశోద్వారము

ముఖ్యమంత్రిచే ఆవిష్కరణము: శ్రీ సత్యనారాయణరాజు, శ్రీ గోవిందరాజులనాయుడు ప్రశంసలు

పాతిశేళ్లక్రితం శనిహేనువంది విద్యార్థులలో ప్రాథమిక పాఠశాలకు అనుబంధంగా వెలకొల్పిన చోట్లను, ఈ వాడు దాదాపు కన్నెండువందలమంది బాల బాలికలతో, ఏడేమిది వందలమంది విద్యార్థుల సంఖ్య గలిగి వైమాన్యాలతో విలసిల్లినది, మండలాంతర-కాదు-రాష్ట్రాంతర కీర్తినిపొందిన ఘోర శ్రీ నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డిగారిది. ఈ కృషితో జరిగిన హరిజన విద్యార్థి ఉద్ధారాసంఘం పేరుతో అయినా, చేసింది శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డిగారికొక్కటే. ఈ చోట్లను చరిత్ర దేశవ్యాప్తమై బహుముఖ మన్ననలను పొందినదేమి దీని నిర్వహణ అంత కష్టతరం కాకపోవచ్చు. కాని దానిని యీ స్థాయికి తీసుకొనివచ్చుటలో ఎవరైనా ఎవరొక్కవలసిన వ్యక్తులు, సాధక బాధకాలు, ఏండా జనించలు ప్రాసాదముకొన్నపుడు అది అవ్యసామాన్యమైన కృషి అని అంగీకరించక తప్పదు. అది ఒక్క బాలకృష్ణారెడ్డిగారికే సాధ్యమయింది! వారి సేవాపత్రి, కర్తవ్యశాసనపత్రి, మూరవర్షపత్రి, నిర్మాణపత్రి, ఆచంచల విద్యాసం, అతంతర దీక్షాపత్రంకంట్రత ఆ సంస్థలనేటి మహోన్నతస్థితికి సాక్షులైంది. ఈ వాడు రెవీన్యూయర్ వైమాన్యాల కేంద్రంగా రాణిస్తున్న వాకాడు, త్వరలో కళాశాలగా, ఆటోమొట్టి-బాలకృష్ణారెడ్డిగారి కీర్తాంతంలోగానే, వారి సేవాఫలితంగానే, రెవీన్యూయర్ విశ్వవిద్యాలయంగా రూపొంది శోభిస్తే ఆకృష్టంలేదు, ఆమహాచార్యుల ఆగ్రహానికన్నకేమా! ఆ ప్రాప్త శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డిగారికొక్కటేమా! ఎవరు యాచించచ్చారు?

వారి సేవాచిహ్నంగా కళ్యాణవిద్యుంగా గ్రామముఖంలో నిర్మాణమైన యశోద్వారము (దీనినే ఇంగ్లీషులో ఆర్చ్ ఆఫ్ ఇన్స్టిట్యూట్ అని-తెలుగులో కీర్తితోరణమనిగూడా వాడుతున్నాడు) శ్రీ కోవాడుకి లాగున్న క్షేత్రితేచ్చి యీ నిర్మాణం, ఆంధ్రలో ఎచ్చలైతా వున్నలో ఏమా సుదేహాకే. ఒకవ్యక్తి తొలి జనాది దీవజనసేవా విద్యుంగా బహుకారకదేశంలోనే ప్రశ్రధమంగా వెలసిన యీ యశోద్వారానికి, భారతదేశంలో ప్రశ్రధమ ముఖ్యమంత్రిఅయిన శ్రీ దామావరం సంజీవయ్య 15 తేదీ ఆవిష్కరణోత్సవం జరిపారు. ఈ వాడుకోడలు వాకాడుకు, ముఖ్యంగా శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి సేవాభాగ్యన్ని పొందిన ఆ సంస్థలకు తర్ఫిదనాలు. ధవలిక టూటంలో శోభిస్తుంటే కళ్యాణమంటూ ఆచారాలకు అభివృద్ధిచెప్పాయి ఆ సంస్థలధనకాలు. యశోద్వారంనుండు ఫర్దాంగుపాదవున కుక్కీ తంగా వాడుకుదీన బాలబాలికలు, పురజనులు మంత్రిలకు స్వాగతమిచ్చారు. రాయంచయావంటో ఎత్తివల్ల మమూంకో ఆలంకరించబడిన బ్రాక్లకపై బాలకృష్ణారెడ్డిగారి మధ్యనిడికొని మంత్రులు కుభాసీవల్ల పుత్సవంగా చోట్లకువచ్చారు. చోట్లను సంవర్సము, భోజనావంతరం పథి జరిగింది. కన్నులువూలమూలంబయ్యలైన శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి సేవారణోత్సవం వెండ్లికొడుకుగా తేలిమివ వుచివ్వులుకాగా, చోట్లను బాలబాలికల సంగీత, నృత్య, వ్యాయామ ప్రదర్శనలతో; మధ్యమధ్య కన్నులు జలుబోమ పదమ్యుణ్ణం పురకావీరుంయ్యులు. రెవోత్సవం: కన్నం గా శ్రీ ఎన్. జగ్గయ్యారెడ్డి బాలకృష్ణారెడ్డిగారి పాతిశేళ్ల సేవచరిత్రను వ్యూహయాల చాట్లకొన: కుక్కీ దించారు. వాకాడు కేంద్రాంతర-జరిగాయి. నిర్మాణం: కే. ముఖ్యమంత్రి, —కొరవ 7వ పేజీలో.

గ్రామ శాంతి పుష్కరిణి

కీన్యా కీచులాటలు

ఆసియా విమోచనం ఆట్లీ ప్రభుత్వానికి ఆలంకారమైనట్లే, ఆఫ్రికా విమోచనం మాక్మిలన్ ప్రభుత్వానికి ఆలంకారమవుతుంది

అనుకుంటే కాండవలం కొన్ని పాఠాలు నేర్చుకోవలసియున్నది. ఆఫ్రికాలో విమోచనానికి రెండు అడ్డంకులున్నవి. ఒకటి: సామ్రాజ్యవాదుల విక్రమం. రెండు: ఆఫ్రికా తెగల కొట్లాటలు. వైసంచి సామ్రాజ్యవాదం, క్రొందినంది తెగ తత్వం విమోచనం పొందే దేశాలను బాధించగలవు. ఈ రెంటినీ గట్టిగా ఎదుర్కొనవలెనే విశ్వయంతోనే ఇతిమీద విశ్వకావ్యసమితిదేశాలు ఏ ఆఫ్రికా ప్రాంతంలోనైనా జీవించవలెను.

ఒక్కొక్కరూ యెప్పుడు సామ్రాజ్యవాదం, రెబ్బలతోయే తెగ తత్వం రెండూ కలిసి విమోచనంపొందే ప్రాంతాన్ని హింసించగలవు. కాంగోలో రహురమి ఇంటికిగింది గదా!

ఇటీవలే, విమోచనోద్యమానికి నాయకులైన వారిలోనైతే తెగ తత్వం చావలేదు. కీన్యాలోనూకండి ఏమవుతున్నదో! ఇటీవల మనదేశానికివచ్చి, భావనగర్ కాంగ్రెస్ పమానే శంకం గంధీలోకన్యాపాలులేనీ, నైసూ అకీర్యాదాన్ని పొంది తెల్లన ఉంబయా కనీస్తి మహాక్షేపణగా వుండంటున్నాడు.

ఉంబయా లువో తెగనుంచి ఉద్భవించాడు. కార్మికసంఘాలకు ఇతడు నాయకుడు. కానూ (KANU - కీన్యా ఆఫ్రికా నేషనల్ యూనియన్) పార్టీకి ఇతడు కార్యదర్శి. క. యూరీవోలో, అమెరికాలో ఇతడికి నుంచిపేరు క్రవ్యాతులు వచ్చినవి. ఈ పార్టీకి ఉపాధ్యక్షుడు ఒగింగా ఒడింగా; ఇతడూ లువో తెగవాడే, కాని, ఇటీవల ఈయన వైసా, రస్యా, రూ. యూరీవో దేశాలు వర్ధిలించివచ్చి, రూపు ఆఫ్రికా కన్యానిజం చాలించివని తెల్పి వాడటం. (కటం చూడండి; మధ్య ఆఫ్రికాలో గల కాంగో నానకుని రూపు ఆఫ్రికాలోవున్న దేశాలివి: యుగాండా, కీన్యా, టాంగన్యా, న్యాసాలాండ్లో కొంతభాగం, మొజాంబీక్లో కొంతభాగం. ఏటిలో రూపున కొనలో వున్నది కీన్యా). ఈ ఒడింగా మద్దతును పొంది టాంగన్యా ప్రభానాయకుడు జాతేర్ ఉంటేపూ నామధారి ఎర్రత్రవంచపు దేశాలలో ఆయా క్రమశక్తుల సహకారాలు పొంది వాడటం కూడా.

ఈ ఒడింగాను కానూపార్టీ ఉపాధ్యక్షుడనవుతుంది తోలగించారు - ఉంబయా ఒత్తిడివలన, అదే మొదలు కరవుర నేరా లోకలకు. కీన్యారంగంలో ఇంకొక విశేషం కలిగింది. తగాదా కేవలం కన్యానిజంవైపుకు మొగ్గి ఒడింగా - పాశ్చాత్యరాజ్యాల కను మూలంగావుండే ఉంబయా గారలమధ్య మాత్రమేకాదు. ఉంబయా మరికొందరు తెగోధులను ప్రశ్నించుకున్నాడని ఆటాకు.

క్రమశక్తి కారాగారంలోవుండే జోమో కీన్యాటా కీన్యా క్రవలకందరికి మాన్యుడైన నాయకుడు. బహిరంగంగా ఆయన విడుదలను కోరుతూ, ఆయనకు కేజీలుకొడుతూ, స్వతంత్ర (కొంత కనీస్తిమైసా, త్వరలో కీన్యా అనుభవించవచ్చు స్వాతంత్ర్యం వైతం ఆధిగా అధికారాన్ని ఆఫ్రికానుకు అందకేస్తుంది) కీన్యా క్రవకు క్రధానమంత్రి తానే కావలెనని ఉంబయా కంట్రం చేస్తున్నాడని కొందరంటున్నారు. జోమో కీన్యాటా

35-వ అమెరికా అధ్యక్షుడుగా అధికారస్వీకారం చేసేలోపు ఆనంద వికసిత వదనుడైన కెన్నెడీ, వారిసరి బార్బరె

కీన్యా తెగవాడు. మాన్-యూవ్ అనే హింసాయిత ఉద్యమాన్ని శేపదీసినందుకని కీన్యా తెగవారిని బ్రిటిష్ పెత్తందార్లు వికరీకంగా హింసించారగాని ఆ ఉద్యమం అణచబడినకర్తారక కీన్యా తెగక కార్మి చేరులాడించడానికి న్యేచ్ఛవోసింది. ఆ తెగక తెందిన ఒక ప్రభానాయకుడు డాక్టర్ మన్యా వైయానే ఉంబయా నాయకత్వాన్ని సవారీ చేస్తున్నాడు. వైయానే రూపు నియోజక

వర్ధంనుంచి స్వతంత్ర కీన్యా కావనవర్ధకు ఉంబయా రావలసివున్నాడు; 'బ్రిటా! ఆ స్థానం ఇకనీకుదక్కదు. నేను ఆక్షేపణనుచే పోటీకీస్తున్నాను' అని వైయానే నూటిసిచ్చి వాడటం.

జోమో కీన్యాటా వెంటనే విడుదలైతే, కానూపార్టీ బలవతుంది; ఎన్నికలలో గట్టిగా పెట్టుకుంది; క్రమశక్తిని నడిపే సామ్రాజ్యాన్ని కలిగివుంటుంది. కాని, 'కాంతి-భద్రతల'కారక కీన్యాటాను బ్రిటిష్ క్రమశక్తి ఇంతలో విడిపించడంకూలేదు; ఆ నాయకుని కారాగారవాసం మనుకటికంటే ముఖ క్రవంగా చేయబడినది; అంతే, అంతకుమించి కీన్యాటా విషయంలో ఒక్కడుగు ముందుకు నేయడానికి బ్రిటిష్ క్రమశక్తి సిద్ధంకాలేదు.

ఈ కనీస్తితులలో ఉంబయాబృందం బల హీనకడి, ఒడింగా చేతికి కానూపార్టీ చిక్కెనా, కీన్యాటా విడుదల మరింత కాలం కట్టునూయేయ! 'మాన్-యూవ్' లో సమని కీన్యాటా కట్టుబడకపోవ్వం, మాస్కోలో అనేకసంవత్సరాలు ఆయన కాలంకడిపెనటం. అట్టివాడు విడుదలైవచ్చి ఒడింగాతో కలిస్తే, అగ్ని వాయువుతోడై నట్లుండి, రూపు ఆఫ్రికాలో కన్యానిజం వ్యాపించేఅవకాశం కలుగుతుందని బ్రిటిష్ వారి భీతి.

ఉంబయా పాశ్చాత్యులకు అమ్ముడుపోయాడనీ, అమెరికా ప్రవ్యంతో తన కనీస్తిని వదిలం చేసుకున్నాడనీ, మితవాదిగా కూరి - కొరవ 11-వ పేజీలో.

ఈ వారం మన దేశం

ఎలిజబెత్ రాణి

బ్రిటిష్ రాణి ఎలిజబెత్, ఆమె భర్త ఫిలిప్ రాజుమారుడు తమ రెండువారాల పాకిస్తాన్ పర్యటనను ముగించుకొని, మరల తమ భారత పందర్వనం రెండవ ఘట్టం ప్రారంభించారు. ఈసారి బ్రిటిష్ పెట్టుబడులతో నిర్మించబడిన దుర్గాపూర్ ఉక్కు కర్మాగారమును పందర్చించి, కలకత్తా నగరంలో రాజదంపతులు తమ తీవ్రతలతో ఆచూ ర్యమై స, మరపురాని స్వాగతం జూంది, తర్వాత దక్షిణ భారత దేశ యాత్ర కుకక్రమించారు. ఈవారం మద్రాసు నగరంలో ఎలిజబెత్ రాణి ఫిలిప్ రాజుమారుడు అబంధ స్వాగతం జూందారు. బెంగళూరును, మైసూరు, నందికొండలు పందర్చించారు. మద్రాసు స్వాగతంకూడ ఆచూ ర్యమైనది. మద్రాసునగర చరిత్రలో యింతటి ఘనస్వాగతం ఏ విశేషాధికతి పొందియుండలేదంటే ఆతిథ్యం క్షికాను. బ్రిటిష్ రాజ దంపతుల రాజ పందర్వనంలో మద్రాసునగర స్వయానమే మారి పోయిందా అనిపించింది. రాణికి స్వాగత మొసగునూ కట్టిన తొరణాలు, ఆరీలు, గృహాలంకరణలతో మద్రాసునగరం మనోజ్ఞంగా వోభించింది. మినంతాకం విమాన కేంద్రంనుండి మద్రాసునగరంవరకు 19 మైళ్ళ పొడవునా వదిలక్షలమంది జన సందోహం గా జనదంపతులకు సంతోషాతి కయాలతో స్వాగతమిచ్చారు. గవర్నర్ సిప్టె రాం మేధి, ముఖ్యమంత్రి కామరాజ్ తదితర మంత్రులు రాజదంపతుల మద్రాసు పందర్వన కార్యక్రమాన్ని విజయవంత మొనర్చడం సంతోషకరం. విందులు, దినోచారే గాక దక్షిణాది సంస్కృతి ప్రతిబింబించడం ఈ స్వాగతం క్రత్యేకత. రాజభవన్ స్వాగత సందర్భంలో వైజయంతిపూజ, కర్పిని, బాగిలే,

కమలాత్మకల భరతనాట్య ప్రదర్శనలు రాణిని ముగ్ధులనుగా చేశాయి. రెండవరాత మారుడు ఆండ్రూస్ క్రవకు జన్మదినోత్సవం జరుపుకోవడం, మద్రాస్ యాత్రలోని విశిష్టతగా చెప్పవచ్చు. మద్రాసు మైసూరుల పర్యటనలలో భారతీయ సంస్కృతిలోని వైవిధ్యం గాంచుటకు రాజదంపతులకు అవకాశం కలిగింది. కాని వారి కార్యక్రమంలో ప్రాచారా లాద్ నగరం, నాగానూనసాగర్ ను పందర్వనం చేసేవుంటే వారి దక్షిణదేశయాత్ర సమగ్రంగా వుండెడిది.

- కొరవ 12-వ పేజీలో.

“ఎవరెస్ట్” “ఆన్ డెస్టినీ సిమెంట్”
 “ప్రాచీనమీర్మ మరయు
 “విగవ్య” పీర్మ మి ఇంటి
 దాకా కన్యంకు

మరింతగా దిగించ వచ్చును - చూచుటకు సాంపెగానుండును - కడుగుబడికి వరవమైసరి - అనవనరపు అర్చులు చేకయే చాంచాలముండును.
 ఆన్ డెస్టినీ సిమెంట్ (ప్రైవేట్) లి., వారిచే ఇందియాలో తయారు చేయబడు చున్నది.
 దొరకు చొట్టు: బి. వెంకటరామయ్య,
 పెద్దకోస్తా ఫిమయ్యులు - గూడూరు.

ఇతర జిల్లాలు

గుంటూరు జిల్లాలో బస్సుల జాతీయకరణం

రవాణామంత్రి శ్రీ పట్టాభిరామారావు పాత్రను గూర్చి ఆంధ్ర హైకోర్టు తీవ్రవిమర్శలు

గుంటూరు జిల్లా బస్సుల జాతీయకరణ సందర్భంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మీద శ్రీ సత్య శారాయణ ట్రాన్స్పోర్ట్ కంపెనీ లెద్దిన టిక్ డానా వై ఆంధ్ర హైకోర్టు దివిజన్ లెంది జడ్జటు ఇచ్చిన తీర్పు, మంత్రి శ్రీ కట్టాభి రామారావు రాజీనామాకు దారితీసింది. ఈ తీర్పులో విజీవనల్ల కట్టా శ్రీకృష్ణ మైన్ డ్యూ థావంట్ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రవాణా శాఖా మాత్యులు శ్రీ బులును ప్రభాకర కట్టాభి రామారావు వ్యవహరించినట్లు స్పష్టమైంది; శ్యామస్థానానికి వేద లై నా, ధనికలై నా, సామాన్యలై నా, మంత్రిలై నా సమానమే కాబట్టి యీ విచారణలో పాల్గొనడంప మంత్రికి అర్హతలేదని ఆంధ్ర హైకోర్టు జడ్జటు మనోహర క్రపాద్, యన్. జి. మరయ్య గారలు తీర్పుయిచ్చారు. ఈ తీర్పులో మంత్రి శ్రీ కట్టాభి రామారావు మీద జడ్జటు చేసిన విమర్శలు చాల తీవ్రమైనవిగా వున్నాయి.

విచారణ సందర్భంలో బయల్పడిన వివ యాలనుబట్టి సంక్షిప్తంగా తేలు చరిత్రయిది : బస్సుల జాతీయకరణ విశేషణల సందర్భంలో గుంటూరు జిల్లాలోని 10 బస్సు రూట్లను స్వాధీనం చేసుకుంటూ మన 1960 మే నెల 26 తేది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీచేసినట్లు ప్రచురితానంతో బస్సుల జాతీయకరణం జరుగుతుందని బస్సు యజ మానులు భాసించారు. ఇంతలో క్రడేశ్ కాంగ్రెస్ లో ముఖాపీఠాటం ప్రారంభ మైంది. క్రడేశ్ కాంగ్రెస్ ఎన్నికలసంఘం

పోటీ సందర్భంలో గుంటూరు జిల్లాలోని శ్రీ సత్యశారాయణ మోటారు ట్రాన్స్పోర్ట్ కంపెనీ మేనేజింగ్ డైరెక్టరు శ్రీ కుమృల రామకృష్ణయ్యను ట్రాన్స్పోర్ట్ శాఖామంత్రి శ్రీ కట్టాభి రామారావు నైదరావాదకు పిలి పించి కొందరు క్రడేశ్ కాంగ్రెసు సంఘసభ్యు లను లోగట్టుకొని తమవర్గభిరానికి చేర్పించ మని కోరుతూ బాధ్యత న త్యగించారు. ఈ విషయంలో రామకృష్ణయ్య వి ఫల మై రవాణా శాఖామంత్రి అగ్రహానికీ, బెదరింపుక

గురయ్యారు. ఆ తర్వాత గుంటూరు జిల్లా బస్సుల జాతీయకరణం కార్యక్రమ పరటి తాదమాలై పోయింది. దాని మీదట శ్రీ రామకృష్ణయ్య హైకోర్టులో టిక్ డాఖలు చేసారు. మంత్రి తమపట్ల కక్షతో వ్యవహ రించారని వాదించారు. విజీవనల్ల వాదాన్ని రవాణా శాఖామంత్రి నిరాకరించారు. ఉభయ వాదాలు విని, హైకోర్టు జడ్జటు ఏవక నెప్పింది నిజం అన్న ఆం గాన్ని తేల్చి తేకారు.

ప్రధాని భవన ప్యాంగణంలో శ్రీ నెహ్రూ, శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీలు వెంటరాగా విందుకు పోతున్న ఎలిజబెత్ రాణి దంపతులు

ఈ తీర్పులో శ్యామలకట్టం మాలమాత్రా ళ్లాకి శ్యామలకట్టం వెళ్లారు. ఆ డ్విజిట్ జనరల్ తనవాదనలో బాధ్యతాయితీ స్థానం లోవున్న మంత్రి తప్పకు సమాచారం చెప్ప వలసిన అవసరం లేదని వాదించారు. వర్స రావు కేటకుండి శ్రీ రామకృష్ణయ్య మంత్రి గారికి టెలిఫోన్ చేసినట్లు తన అభిదవిలో చెప్పారు. అటువంటి ట్రంక్ కాల్ శ్రీ రామ కృష్ణయ్య నుండి తనకసలు రానేలేదని మంత్రి అన్నారు. రామకృష్ణయ్యను మంత్రివద్దకు పట్ట కొచ్చిన బుజ్జయ్య విషయంలో, మొదటి అఫి దవిట్ లో శ్రీ బుజ్జయ్యను అవతే ఎరుగనన; రెండవ అఫిదవిట్ లో బుజ్జయ్యతో పరిచయం గురించి తాను అవుననీ కాదనీ ఏమీ నిర్ధార ణగా చెప్పలేనిస్థితిలో తనని రవాణా శాఖా మంత్రి అన్నారు. ఇటువంటి నిర్లక్ష్యమైన సమాధానాన్ని మంత్రి చెప్పడం ఆశ్చర్య కరంగావుందని హైకోర్టు శ్యామలకట్టం అన్నారు. ఎవలో ఉన్నత కరవిలో వున్నారని తెప్పి ఆయనోటికెంటు ఏమి వచ్చి వాదనంకా వేదాక్షరాలవలె తీసుకోదానికి ఏర్లడనీ, శ్యామం మును వెద్దించి తారతమ్యం వుండననీ, ధనికలై నా దరిక్రలై నా, బాధ్య తాయితీ స్థానాల్లావున్నా, లేక పో యి వా శ్యామల కట్టం ముందు అందకూ సమానలే అన్నదృష్టిలో హైకోర్టు జడ్జటు యీ తేనును కరికిలింది విజీవనల్ల అ ఫి ద విట్ లో తెలియజేసిన విషయాలన్నీ ఉదార్థాలవదా నికి చాలా ఆధారాలు చూపారనీ, మంత్రి తెప్పిన సమాధానం ఆపలు విషయాన్ని చాలా తేనీదిగా వుండని శ్యామలకట్టం అభి ప్రాయోక్షారు. విజీవనల్ల వాదన నిరాకరించ దానికి మంత్రి తగినసమాధానం చూపి తే నన్ను దానికి పీలుగా వుండేదనీ, ఆయన అట్లా చేయలేక పోయారన్నారు. కాంగ్రెసు కమిటీ ఎన్నికలలో మంత్రి శ్రీ కట్టాభి రామారావు చాల అసహ్యుడైవున్న విషయం, అం దలో ఆయన ప్రముఖపాత్ర వహించుతున్న విషయం, విజీవనర్ (రామకృష్ణయ్య) తో తమ గ్రూపును బలపర్చేవారిని కూడగట్టవల సిందిగా చెప్పినట్లు, ఆ విధంగా తేయకపోతే విజీవనర్ ను తెలియించిన విషయం కాదనదా నికి ఆధారాలు తేననీ, ఆయన తెలియచా దంటే అది అసాధ్యమైన విషయమేదా కాదనీ, కాని యీ తెలియపు విక క్రత్యేక విషయంలో, బస్ జాతీయకరణ విషయంలో ఆం గ డం గ మన్నామని శ్యామలకట్టం అన్నారు.

దేశీయ వైద్యుల గౌరవ ప్రతిష్ఠలు పెంపొంద జేస్తాము

నెల్లూరులో రాష్ట్ర దేశీయ వైద్యుల మహాసభ: ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవయ్య హామీ

ఆంధ్రప్రదేశ్ కృషియ దేశీయ వైద్య మహాసభలు యీ నెల 18, 19 తేదీలలో నెల్లూరు వి.ఆర్. కాలేజి ఆవరణలో విజయ వంతంగా జరిగాయి. ఈ మహాసభకు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ దామోదరం సంజీ

వయ్య ప్రారంభోత్సవం చేకారు. డాక్టర్ కె.ఆర్. వెంకటసుబ్రహ్మణ్యంగారు అధ్యక్ష వహించారు. మునిసిపల్ ఛైర్మన్ సోదాగర్ మమలూర్ బాక గారు కలెక్షనరు వావిళ్ల రించారు. 200 మంది డాక్టర్లు క్రతినీధులుగా వచ్చి పాల్గొన్నారు.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు డాక్టర్ జె. శారాయణయ్యగారు ముఖ్యమంత్రికి, ప్రతి నిధులకు స్వాగతం తెల్లారు, ఆయన కృతం, యూనాని వైద్యవిధానాలను పవీవకరచి, పునర్జీవించజేసే పనువయమైన భారత జాతీయ వైద్యవిధానాన్ని కూపాందిచాలని కోరుతూ దేశీయ వైద్యులకు కేతాలవిషయంలో యితరత్రా మంచిసౌకర్యాలు కల్పిస్తే దేశీయ వైద్యానికి సముజ్జ్వల భ వి వ్యక్తు కలదని చెప్పారు.

ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవయ్య మాట్లా డుతూ, ఏ వైద్యవిధానం మంచిదో వివాదం చేకం మొత్తంమీద జరుగుతున్నదనీ, దేశీయ వైద్యవిధానానికి ప్రోత్సాహమిచ్చాల్సిన అవ సరాన్ని తాను గుర్తించామనీ చెప్పారు. ఈ మహాసభ తీర్మానాలను ఆగోగ్య శాఖామంత్రి చేత కరికిలనకేయింది తగిన సహాయం తేస్తామనీ, దేశీయ వైద్యులకు గూడ గౌరవ మిచ్చి, వారి క్రతినీధులపెనే ప్రయిత్రం తేస్తా మనీ, ని పు ణు ల సలహాలపాంది కొన్ని మాన్యులు తీసుకవస్తామనీ ముఖ్య మంత్రి వహియిచ్చారు. ఇంకా 10 సంవత్సరాలకు గూడ యం. డి. యన్. డాక్టర్లు గ్రూమా

స్థాపితం: 1906. హెడాఫీసు : ఉడిపి (సౌత్ ఇండియా)

The Canara Banking Corporation Ltd.,
ది కెనరా బ్యాంకింగ్ కార్పొరేషన్
 లిమిటెడ్.
 (షెడ్యూల్డ్ బ్యాంకు)

54 ఏండ్లుగా బాగా స్థిరపడిపోయి - ఆంధ్రప్రదేశ్, మద్రాసు, కేరళ, మహారాష్ట్ర, మైసూరు, పశ్చిమ బెంగాలు రాష్ట్రాలలో పరిపాలన వలరితిగా 60 బ్రాంచిలు అల్లుకొనివుంటూ - అన్ని రకాల బ్యాంకింగ్ వ్యాపార లావాదేవీలను యీ బ్యాంకు కొనసాగిస్తున్నది. దేశమంతటా విజన్సి ఏర్పాట్లుగూడ కలిగివున్నది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో యీ బ్యాంకు బ్రాంచీలు
 చిత్తూరు * రాయదుర్గ్ * ఆదోని * హైదరాబాద్ * సికింద్రాబాద్ * నెల్లూరు * కడప * పొద్దుటూరు * నంద్యాల * చీరాల * తాడిపత్రి.

ఈ బస్ జాతీయకరణవిషయాన్ని యిత రత్రా విషయాలతో మడిచివేసినదా నిర్ణ యించడంలేదనీ బాధ్యత మంత్రిమీద వుండేదననీ, —కొరవ 11వ పేజీలో. —కొరవ 9వ పేజీలో.

వార్తలు

జమాబందీ బత్తాలు: సర్చార్జీ లెక్కల ప్రతిఫలాలు

గూడూరుతాలూకా గ్రామోద్యోగుల తీర్మానాలు

గూడూరు తాలూకా గ్రామోద్యోగుల చూపింపు తూర్పు గూడూరు కలెక్షన్ కి. కట్టాభిరామయ్యగారి యింటిలో, 31 రావుల సుందరరామయ్యగారి ఆధ్వర్యంలో 2 తేదీ జరిగింది.

వంశపారంకర్యపు వాక్కుకు సంబంధించి ముక్తికొస్తున్నట్లుకు ఆందోళనచెందుతూ, ఈ విషయమై రాష్ట్ర ప్రభుత్వంతో సంప్రతించి తగుచర్యలు జరుపవలసిందిగా రాష్ట్ర సంఘ మునుగోరుతూ; 1367 ఫసలీ పర్చార్జీలెక్కలు ప్రాసెస్మందుకు తగు ప్రతిఫల మిస్యవలసిందిగా తాసిందూరు కోర్టు; యీ ప్రతిఫల మిస్య నిజీకోరువఫసలీలకు పర్చార్జీలెక్కలు వ్రాయ గూడదని నిర్ణయిస్తూ; జమాబందీజరిగి పదిహేనా పాటు గడదినా యిప్పటికీ బత్తాలు యిస్యవందుకు విచారాన్ని ప్రకటిస్తూ; గ్రామ హోల్డర్ల కొంతమందిని విస్యవలసిందిగా కోరుతూ; తాలూకా కార్యవర్గానికి శ్రీ కమ్మిరెడ్డి వేణుగోపాలరెడ్డిగారిని ఆధ్వర్యంగా, శ్రీ పర్వకల్లి వెంకటేశ్వయ్యగారిని ప్రధాన కార్య

దర్శిగా, శ్రీ కె.వి. సుబ్బారెడ్డిగారిని సహాయ కార్యదర్శిగా, 31 ఘాట్టి వెంకటరమణయ్యగారిని కోశాధికారిగా; శ్రీయతులు పర్వకల్లి రామకృష్ణయ్య, వెల్లేటి శోభారెడ్డి, చెన్నూరు కట్టాభిరామయ్య, బి. పార్వపార్వతి, డి. వి. చలపతిరావు, చిల్లూరు పోలిరెడ్డి, నల్లకరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి, మద్దాలి రమణారెడ్డి, వేగూరు కృష్ణారెడ్డి, ఈడూరు నరసయ్య, జి. వి. కృష్ణయ్య, వీడూరు సుబ్బారామయ్య, తిలవూరు వెంకటసుబ్బయ్య, వేగూరు రమణారెడ్డి, ఈడూరు శ్రీహరి, మద్దాలి కృష్ణమూర్తిగారలను కార్యవర్గసభ్యులుగా ఎన్నుకుంటూ తీర్మానించబడింది. జిల్లా, రాష్ట్ర కమిటీ దలిగట్ల ఎన్నికగూడా జరిగింది.

—కార్యదర్శి.

పొదలకూరు హైస్కూలు

ప్రభుత్వార్థి కోల్పోవం జిల్లా కమిటీ వైస్ ఛాన్సలర్ శ్రీ నల్లకరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి ఆధ్వర్యంలో జరిగింది. శ్రీయతులు జిల్లా కమిటీ వస్తు కార్యదర్శి మల్లికార్జునం, డి. ఇ. ఓ.

గంగాదేవి కటాక్షానికి పాత్రులైన కనుపూరుకాల్వ రైతాంగం — డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డి శుభాకాంక్ష

కనుపూరు కాల్వ శంఖస్థాపనోత్సవం పండుగలో, ఆ కాల్వ కార్యకాండం పొందుటకు ఎంతగానూ సహాయపడిన శ్రీమంత్రి పాపయ్య కళ్యాణాచార్యులు డాక్టరు శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు, కాపనసభ్యుడు 31 వంగల్ల కోదండరామరెడ్డిగారి ద్వారా యీ 31 తిథి శుభాకాంక్ష తెలియజేశారు:—

“కనుపూరు కాల్వ శంఖస్థాపనోత్సవం 14 తేదీ సంకంపద్ద ఆధికారయంతంగా లాంఛనప్రాయంగా ప్రారంభోత్సవం జరుగుతుండడం సంతోషదాయకం. ఆలోచన పార్లమెంటు బడ్జెటు సమావేశంకూడా ప్రారంభమవుతున్నందువల్ల, నేను అందులో పాల్గొని, ఎంతోకాలంగా ఆ స్కీముకోరకు కలలు కంటున్న ప్రజల ఆనందంలో పాలుకంచుకోలేనందుకు విచారించుచున్నాను.

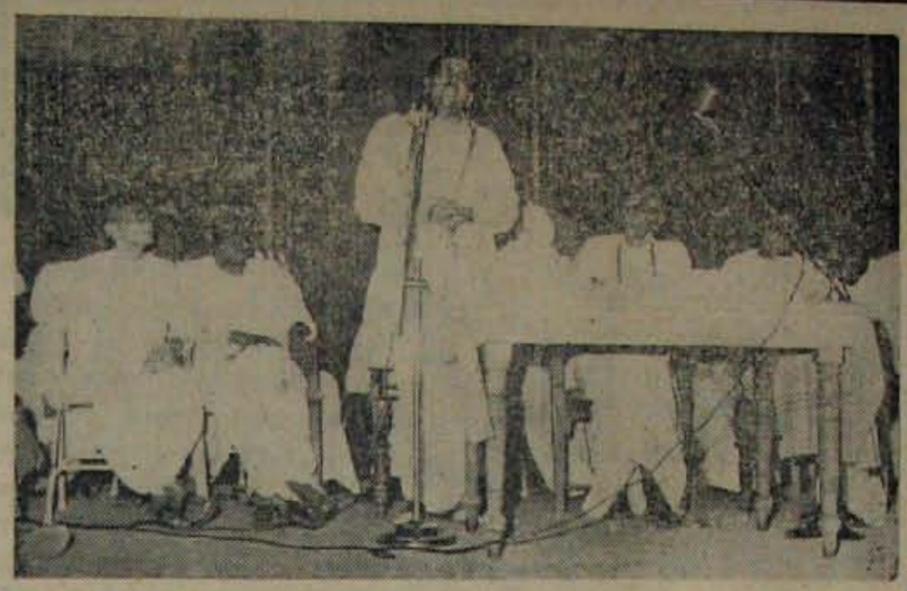
“ప్రతిసంవత్సరం కంటలులేక, ఎండిపోతున్న ప్రాంతమూర్తూ కనుపూరు కాల్వ రైతాంగం ఎన్నో కష్టనష్టాలకు గురియ్యింది. పికాలమలో వ్యవసాయ శివారువలన ప్రాంత ప్రాంతంలో వారి కృషి, నిష్క్రమణం జరుగింది. ఇప్పుడు యీ కనుపూరు కాల్వ స్కీమువల్ల ఆ కష్టములంతయు గరికాలపు స్పృహలు కాగలవు. ఇక ముందు కారీ వచ్చుక మైస పీటి పాకులల పోకర్యముంటుంది. చాకు ఏలా ఫలితాన్ని పొందగలరు.

“దీనినిగూర్చి నేనెంత ఎక్కువగా ఆలోచిస్తే, గంగాదేవి ప్రభావం ఎంత ఆధిక్యమూ అని అనిపిస్తున్నది. ఆమె ఆహారాన్ని వ్యగలదు; విద్యుత్తులను ప్రసాదించగలదు. ఆమె అన్న పూర్ణ. ఆమె శక్తిస్వరూపిణి. ఆమెను చోట లక్ష్మీ పరవ్యతులుగూడా తాండవించగలరు.

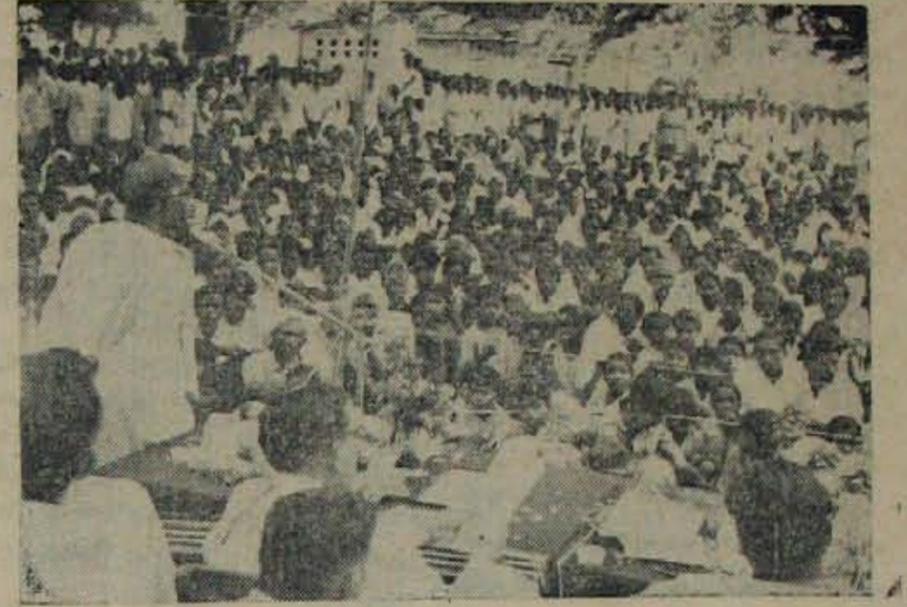
“ఇన్ని సంవత్సరాలనుండి గంగాదేవి కటాక్షానికి కనుపూరు ప్రజలు దూరమైవారు. ఇప్పుడు వారు ఆమె దయకు ఆశ్రయంగా పాత్రులై, తాము పుష్కలంగా తినడమేగాక యితరులకు యింత పెట్టగలరు. ఈ శుభ కమిటీ కార్యకర్తల శ్రాంతి, దాని ఫలితాలను ఆ రైతులు పొందాలని నా ఆభిలాష. ఈ స్కీముమూలంగా నెల్లూరుతాలూకా ప్రజల మరొకకల కార్యకాండం పొందుతున్నది.

“ఆ ప్రాంత ప్రజల ప్రతినిధిగా నీవు ఆ స్కీముకోరకు ఎంతగానూ కృషి చేసినావు. ఆ స్కీముకు ప్రారంభోత్సవము జరుగుతూ, దాని కరిపూర్తి కనుపూరు మేరలోవున్న యీ సమయంలో నీవు ధన్యదవు.

“ప్రకాశమానంగా పురికలుతీసే కనుపూరుకాల్వ నీరు, ఆ ప్రాంత ప్రజల పదనాలను అనంద వికసితం చేయుగా!”

శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారి ఆధ్వర్యంలో 14 తేదీ నెల్లూరులో జరిగిన రైతుసభలో 10 కోట్లు అప్పుయిస్తే సోమశిల నిర్మిస్తామనే చల్లనికబురు వుదారంగా వినిపిస్తున్న నీటివనరుల మంత్రి శ్రీ అల్లూరు సత్యనారాయణరాజు.

కనుపూరుకాల్వ శంఖస్థాపన శుభవార్తను విని 15 తేదీ వెంకటాచలంలో మంత్రుల దర్శనార్థం వెలాదిగా కూడిన రైతాంగం; తన నియోజకవర్గ ప్రజలకు ఒక మాత్రా ర్యం చేయగలిగావనే ఆనందంతో వుపన్యసిస్తున్న శ్రీ వంగల్ల కోదండరామరెడ్డి.

వెంకటరాజు, కాపనమండలి సభ్యులు డాక్టర్ యం. వి. కృష్ణారెడ్డి, పొదలకూరు సమితి ఆధ్వర్యం కాకాటి రమణారెడ్డి ప్రభుత్వం వుపన్యసింది. జిల్లా కాంగ్రెస్ ఆధ్వర్యం బహుమతులు కంచారు.

శ్రీ యం. వి. యల్, నరసింహాచార్యులు గారు రచించిన ‘నాడు-నేడు’, హిందీ కండితుడు శ్రీ పి. గోపాలకృష్ణగారు వ్రాసిన ‘వారదాసి కావ్యాపారి’, శ్రీమతి రుక్మిణి కేశవం సృష్ట్యములు ప్రేక్షక రంజకంగా ప్రకర్షించబడినవి. పా డ్యా స్ట రు 31 వి. రామయ్య వందన సమర్పణం గావించారు.

—డి. శారాయలు.

చంద్రశేఖరావురం తిరునాళ్ల

శ్రీ చంద్రమూర్తిశ్వరస్వామివారి తిరునాళ్ల యీ సంవత్సరం 13, 14 తేదీలలో అత్యంత వైభవంగా జరుగుతున్నది. వెనకబడిన యీ ప్రాంతంలో, యీ కాలక కరిగితులలో గూడా మూడుతేలమందికి అన్నదానం జరగడం విశేషం. శ్రీ స్వామి వారి కి నిత్య

లుముంబా హత్య: చెన్నూరు హర్తాల్!

లుముంబా, ఆతనిఅనుచరుల దారుణ హత్యకు విచారసూచకంగా గూడూరు తాలూకా చెన్నూరులో 17 తేదీ హర్తాల్ జరిగింది. బైలర్లు, కూరగాయల ఆంగల్లవారు ముఖ్యంగా యిందులో పాల్గొన్నారు. హైస్కూలు విద్యార్థులు ప్రత్యేకంగా సభజరిపి తమసంతాపాన్ని తెలియజేశారు. ప్రాథమిక పాఠశాల విద్యార్థులు హర్తాల్లో పాల్గొన్నారు.

—చూడి కృష్ణయ్య

పూజాదికాలు జరుగుటకు మాన్యం సంపాదించుటకుగూడా కృషి జరుగుతున్నది.

ఈ సందర్భంలో వెలిగిండ్ల సమితివారు వ్యవసాయ ప్రదర్శనము, నాటి విమోచక కార్యక్రమాలు ఏర్పాటుచేసి జనాగ్రణమ

—కొరవ 10-వ పేజీలో.

స్త్రీల ఆరోగ్య సౌభాగ్యములకు లాక్టోజెన్

కేసరి కృషిరం

ప్రతిపక్ష ఆయుర్వేద

శ్రీమంత్రి ఆయుర్వేద

నెల్లూరు వార్తలు

విమర్శకుడు

సెంట్రల్ బ్యాంకు

నిన్న జరిగిన ఉపసభ్యుల స. సి. మిటింగు కోరికలను కారణంగా వాయిదాపడింది.

క్రమశుభ్రమైన బోర్డులో దశాబ్ద రానున్నదిగా, స. సి. లో వ్యతిరేకపక్షానికి మెజారిటీ వున్నది. అందువల్లనే మొన్న బ్యాంకు బోర్డులకు వోటాదమిచ్చే ఆధ్యక్షుని తీర్మానం పెట్టడం; స. సి. లో వ్యతిరేకపక్షం సాగడం జరిగింది. బోర్డు తీర్మానానుసారం యింకా ఎలాంటిచర్య జరుగలేదు.

1959-60లో వసూలుకాని 20 లక్షల 37 వేల అక్షులలో సగానికిపైగా వసూలైనవని; యిదేకాలంలో యిచ్చిన 18 లక్షల రూపాయల ధాన్యపు అక్షులలో 5 లక్షల 45 వేల మాత్రం సర్టిఫైచేసి తెలుస్తున్నది. ఇదిగూడా యీ బాంక్ ఆఖరుకు వసూలు కాకలదిని బ్యాంకు అధికారులు ఆశిస్తున్నారు.

బ్యాంకు స్థాయికిగ్గా, అక్షుల వసూలు నిల్వ తేలికా, బ్యాంకు ఆర్థికస్థితిమాత్రం పంపిణీకరంగా; దీనివల్లందరూ ఒక్కసారి దబ్బుకోరికా 38 లక్షల యివ్వగలిగిన స్థితిలోవున్నది. 1959-60 లోగూడా మన బ్యాంకు 1 లక్ష 80 వేల రూపాయల ఆదాయం గడించింది.

అందువల్ల బ్యాంకుని అధికారస్థితిలో పెట్టే ఆశాభవమైన తనకి పూనుకోకుండాదం బాగుంటుంది. శ్రీ దశాబ్దరానున్నదిగా గూడా రిజర్వులుకానివ వుత్తరంలో నిల్వ చేసిన అక్షుల వసూలుకు వోట్లవలసిందిగా కోరికారాని, బ్యాంకు బోర్డు రద్దు క్రమం వన తేలికని తెలుస్తున్నది.

శ్రీ పి. సి. ను బ్యాంకు రద్దీ గా తురాజీ కరి మ్మారాని కి తుకతానై నుముఖత బాపారు కాబట్టి, శ్రీ దశాబ్దరానున్నదిగా గూడా వారితో సంక్రమించి, ఒక సామరస్య నిర్ణయానికి రావలసిందిగా కోరుతున్నాము. బ్యాంకు రద్దుమాత్రం ప్రజలకు వ్యధాకరం; కానుకలకు అక్షతిహాకరం.

మినగల్లు కేసు

మినగల్లు పాత్యాసేరింకా శ్రీ వొడ్ల లక్ష్మీ నరసా రద్దీ గా కి క్విరి కి బామినవ్వబడి, తిక్కినవారికి నిరాకరించబడింది. లక్ష్మీనరసా రద్దీ పేరుబిల్డిగాని, తిగాదాలోవున్న భూములవద్దకుగాని పోగూడదనే మరతు విధించబడినట్లు.

జనసంఘం పోటీ

నెల్లూరుజిల్లాలో 10 కాపసర స్థానా

లకు, ఒక పార్లమెంటు సీటుకు జనసంఘం పోటీచేస్తుండటం.

16 తేదీ గూడూరులో జరిగిన నెల్లూరు జిల్లా జనసంఘ కార్య వర్గ సమావేశంలో వై నిర్ణయం జరిగింది. ప్రాంత సంఘటనా కార్యదర్శి శ్రీ గోపాలరావు రామారావు, జిల్లా సంఘ అధ్యక్షుడు కార్యదర్శులు, గూడూరు మునిసిపల్ వైస్ ఛేర్మన్ శ్రీ సిద్ధారెడ్డి వెంకట్రామయ్య, జె. యస్. రామచంద్రారావు, వెనుమలీ గోపాలరెడ్డి క్రమశుభ్రంగా యీ సమావేశంలో పాల్గొన్నారు.

ఫలితంలో చివరవచ్చినా, క్రమశుభ్రంగా ముందుకువచ్చడం జిల్లా జనసంఘ వికేంద్రంగా వుంటుంది.

జనాభాలెక్కలు

నెల్లూరు, గూడూరు కట్టడాలలో, జిల్లా లోని 1573 గ్రామాలలో, 2626 మంది ఎన్యూమరేటరు, 521 మంది నూతనర్యుజరు శ్రీబ్రహ్మ 10 తేదీనుండి జనాభా నేరణలో నిమగ్నమైవున్నారు. జనాభాలెక్కల రాష్ట్ర ధికారి శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్ 20 తేదీ నెల్లూరు విచ్చేసి; జిల్లాలో జనాభానేరణ కార్యకలాపాలకు తనిఖీచేసిపోయాడు.

1960 లో గ్రామాధికారులు నేరణించిన దానినిబట్టి జిల్లా జనాభా 19,74,879 అని తేలింది. 4,23,282 కుటుంబాలు లెక్కకు వచ్చినవి. ఈ లెక్కలలో పొరపాటు వుండవచ్చునని, యిప్పుడు కొంపసాగుతున్న నేరణలో ఖచ్చితమైన లెక్కలు తేలవచ్చునని తెలుస్తున్నది.

నెల్లూరు బజారు

పాత మొలగొలుకులు ఫు|| 1.కి 435- 0-0
క్రొత్త మొలగొలుకులు 350- 0-0

గూడూరు వార్తలు

*** మా విలేఖరి ***

కవీషానరుపై

అవిశ్వాసం

గూడూరు మునిసిపల్ కమిషనరు శ్రీ గంటూరు శేషేంద్రశర్మపై అవిశ్వాస తీర్మానాన్ని ప్రతిపాదించుటకు కొందరు కాన్సిల్లరు ప్రయత్నించారు. ఆ తీర్మానం మీద 5 మంది 7 వరకు కాన్సిల్లరు సంతకాలు జరిగినవని విశ్వసనీయమైన వర్గాలవ్వారా తెలుస్తున్నది. ఈ తీర్మానంమీద నలుగురు మాత్రమే చేత్రాల్లు చేసినట్లు మరొకవార్త. ఛేర్మన్ శ్రీ పొన్నలూరు కోటారెడ్డిగారు మాత్రం అవిశ్వాసతీర్మానంవిషయం అటుంచి,

వొర్ల యానాదయ్యమృతి

వెల్లూరుజిల్లా వెనుకబడిన బాతుల సంఘాధ్యక్షుడు, 32 సంవత్సరాల నుండి బుచ్చి శంకారామిస్వయంగా, వివిధ ప్రాంతానివారంగాలలో వుత్సాహంగా వసినీన శ్రీ వొర్ల యానాదయ్య 15 తేదీ మరణించారు. వీరి వయస్సు 52 సంవత్సరాలు. భార్య, పి. పి. చదువుకున్న కుమారుడు, ఇద్దరు కుమార్తెలు వున్నారు.

యానాదయ్య కొంతకాలం మధుమేహావ్యాధితో బాధపడుతుండేవాడు. గత 28 తేదీ కి గూడు లచ్చయ్యగూడా బుచ్చికోయి వారిని కనావచ్చినారు. శ్రీ యానాదయ్య కుటుంబానికి మృతాంతాన్ని తెలియజేస్తున్నాము.

నెల్లూరు వుత్సవంలో పుష్పక వాహనంపై మంత్రద్రవ్యం

సిద్దిపురం కాలనీలో మంత్రులకు స్వాగతమిస్తున్న శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య

అసలు ఆశ్రయం కలిగి వున్న వసుఖతను క్రమ ద్వందానిగూడా తెలుస్తున్నది.

ఈ అవిశ్వాస తీర్మానానికి కారణమేమో తెలియటలేదు. కమిషనరు ఛేర్మన్ కు ఆభిమాన పాత్రుడు. వీరికివ్యతిరేకమైన స్నేహ సంబంధమే కమిషనరు-వైస్ ఛేర్మన్లకుధ్య తేజమాననే ఆభిప్రాయమన్నది. అదికాక శ్రీ శర్మ అధికారిగా శేవలం దానుదయ్యే తర్వాతగలవ్యక్తిగా నెనబడడు; ప్యకంబ్రుడు. మిడిలిమూలు పాద్యులకు వ్యవహారం మొదలు కమిషనరు-మఖ్యులైన కొందరు కాన్సిల్లరుధ్య ఆభిప్రాయభేదాలున్నవి. అవి పెరిగి వెళ్లవై యీ అవిశ్వాస క్రమశుభ్రానికి పురికొల్పినవేమో తెలియదు.

మొత్తం కాన్సిల్లరుసంఖ్య 16. విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానం వెల్లటకు మూడింట రెండు మతులు బలం కావలసివుంది. అంటే 11 మంది కాన్సిల్లరు ఆ తీర్మానాన్ని సమర్థిస్తేకేపు అది ఆమోదంపొందదు. బలంలేదు కాబట్టి అవిశ్వాసతీర్మానం ప్రతిపాదించబడలేదు.

తీర్మానం ప్రతిపాదించబడినా, ప్రతిపాదించబడలేదేమోనా, కమిషనరు-కాన్సిల్లరుధ్య విభేదాలుండడం కట్టబాధిస్తున్నది, కాన్సిలు విశ్వకం ధంకంకాబట్టి అందరికీ ఆభిమానపాత్రుడైన ఛేర్మన్ శ్రీ కోటారెడ్డి యిరువురి సమావేశం, ఆభిప్రాయభేదం కాలను తగిలించి, కరస్పర ఆపాహలను పోత్రోలి, సఖ్యతను పెంచానించడం అవసరమని అందరి ఆభిప్రాయం. శ్రీ కోటారెడ్డి గారు యీ కృషికి పూనుకోగలరని ఆశిస్తున్నాము.

అన్నదానం

శ్రీ వస్త్రా రామచంద్రియ్య 9వరాతి) పుణ్యదినంవారు తిరిగి ఖాకార్యం 500 మంది చేవలకు అన్నదానం వాదించారు. రామచంద్రియ్య కి వివిధకార్యం యివలకు అక్ష ఆద్యప్రాయంగా!

“వైకా యేలం”

12-2-61 తేదీన జరుగునట్లు 10-2-61 తేదీన యీ కమిషన్ ప్రకటించిన యేలము 27-2-61 తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు యేలము జరుగును.

— చలువూరి గోపాలం, మేనేజరు పార్టీవరు.

గూడూరు డి|| ము|| కోర్టులో

S. C. 316 of 56. E. P. 28 of 59. గూడూరు వెంకటరమణయ్య

— దిగ్విజయం.

(1) కారిపాక వెంకటస్వామి వస్త్రాలం

— జెడ్డి మెంటు కెటర్లు.

తేలం ప్రకటన:- పై వెంటు దిక్రి మొత్త మును దరిమిలా ఖర్చులను రాబట్టుకొనుటకు గాను ప్రతి వాడు ల తాలాకు యీ క్రింది పెద్దయ్యలు చాఖలా భూమిని పై కోర్టు వద్ద 27-2-61 తేదీ వరకు 11 గంట నుండి సా|| 5 గంటల లోకల బహిరంగముగా యాలము జరుకబడును.

— పెద్దయ్యలు —

వెల్లూరుజిల్లా గూడూరు పలు రిజర్వులో చేరిన గూడూరు తాలూకా, తిల్లూరు గ్రామములో ప్రతివాడులకు మక్కు అనుభవము కల కొడు మగాడి నె. 432 కు కట్ట చాఖలా ప్యె నె. 27/0 యి 1-14 ట్లు కిమియా 9-6-0 యి. వెం 1.కి మాటికి కట్టియా 1-0-0 యి ముకును గూ 500/- లకు వాని నేరటికి 1, 3 ప్రతివాడుగా 18-8-1930 తేదీ ప్రాయుదియిచ్చివుండు మాపును ఆఖరుకు వర్తియింక కోట్లది చక్కాచుకొట ను. 200/-

— డి. వి. రమణయ్య, వాదనకర్త.

ధర్మసమీక్ష

ధీలీయాత్ర

(ప్రపంచ వ్యవసాయ ప్రదర్శనము)

కవి:- శ్రీ పోలు సుబ్బారెడ్డి, పంచాయతీ అధ్యక్షుడు, ఆయ్యవారిపల్లె, ఉదయగిరి తాలూకా, నెల్లూరు జిల్లా; వేల: 0-75 న. ప్రె.

ఇయ్యది కవిగారి తొలిచరణలో వెలువడిన ఖండకృతి. "అడయ్య విశ్వకర్మక మహా ద్యుత దివ్యకవచంబు" అని యనగా "కడలికి మాస్తీశాపుర ముఖంబుగ నందువితే పనుల్ గవనో" అను కవ్యముతో వారంభించి, విద్యకర్మములు, యూనివర్సిటీలు, గ్యాల్లెరీలు, శాస్త్ర మహల్, మాస్తీశాపురము, యమునానది, రాష్ట్రకవిత ధవనము, విద్యాధవనము, కురువమీశాసనము, రాజ్ మూట్, లాల్ ఫిల్లా, వ్యవసాయక్రమ ర్షయము వంటి వివిధ దృశ్యముల గాంచి తానొందిన మధురానాథుని కవితారీతిని చిత్రించుటయే యిందో క్రధానాశము.

శ్రీ ముప్పారెడ్డిగారి కల భావనలను గొప్పది. వారా ధీలీపురమున గాంచిన ధవన నిర్మాణ చాతురిని కవి, అలవాటి పాండవుల కథను జ్ఞప్తికి తెచ్చుచు "నీరులకు పుట్టినిల్లు, నృకశేఖర కోటికి మెట్టినిల్లు, చూతులకు వాకిలోకము క్రమంచు మెల్లను రాజధాని... మాస్తీశాపురవర మార్గవంతి కివూర్వయిపోవలయులు మాడగల" అనుచు-

ఇదిగదా ధర్మజం డెల్లరాజులగల్వి
రాజమాయయెవర్వ రత్నగర్భ,
ఇదిగదా పాండవులిందినరాక్షసి
చాదమందోడిన చోటరయగ
ఇదిగదా కురురాజుకీరీకుల ప్రాంతి
కడి భాగమిడతని కట్టణంబు
... ..

ఇదియొకడ యెదురీపులకొనిట్టి
చక్రవర్తులగనివెంచి చదువునేర్పి
కొర్యధర్మంబులూనిగ జన్మభూమి!
ధరణివంబుతి మాస్తీశాపురధరిత్రా!

కలపోవీకాదు. కాలక్రభావము కాక యున్నచో "దివకరశేఖరా" ధ ర త దే శ క్రభుర్ ధరించుచున్న యా కవితరీటు ముల్, రతనకంఠముల్, మణితాపీఠంబుల్, ఘనభుజీర్తులు, స్మరము గన్నదకుండెడి చంద్రవారముల్ కవలడ వెండుబోయినవ"ని క్రమించు కొన్నాడు.

ఇంద్రక్రమమును చూచి -
"విరావతప్రసరం బాసాంతమొనరించి
కుంతికుంతము దీర్చుకొనెడిచేర
కుతుకంబుమీరగా కురురాజు వేంచేసి
మయసభా చ చుచు మసలకేక
... ..

సేవ్యకూతుంబు, సీకీర్తి సేవమాత్య
మెట్టులందెనో వాటి సామ్రాట్టు కెలుక;
శీర్ష కలెల్ల వృద్ధయాలు తీలిపోవ
కెక్కునంబించు మాతోడక కెక్కురేపు.

అని శీర్ష కలెలలోని కెక్కుమున కచ్చెరు వొందికాదు.

యమునానది తోయములవెట్లు కవి యుల్లే ఖండికాడో కవనంబు -

"వినులోయ్యంగ తరంగ సంకలముతో... మాస్తీ శాపురి మహారాజులచోచు
నీ యమునా చూచితివనుచు

"ఇది వీరరసముగా మది దల్చుగానేల?
కాంతిరసంబునె కవనముకుడు,
కాంతిరసంబుగాదు కవితధంబుల నిది
శృంగార రసమనె శ్రీధరుండు,
శృంగార రసమని నేచింకగానేల?
దుఃఖరసంబునె క్రమకదపుత్రీ,
దుఃఖరసంబుని దూరగానేటికీ?

ధీర్తరసంబునె వ్యాపమాని,
కవిరసంబేమి? నవరసాలందెనిండు
... ..
యమునానది ఆచ్యుతతోయంబు నిజము?"
అని నదీవర్ణనము నెంతో భావశబ్దలతో వర్ణించినాడు.

తాకేమహల్ నుగాంచి, పొందిన యానందమునకు "మద్దియ పేరువైన జగముల్ గొని యాడ రించె సాచిపోక, ... అద్దపు మద్దయోయనగ, ఆచ్చపు చంద్రకెలా మయంబుగా ... మనంబులు చల్లగ కల్లవించెడిక" త్రిజగంబుల దీనినాటి యిద్ది యే అని మురిసికాడు.

ప్రాచీన చరిత్రలను కలపోయెచు, నవీన భావముల కలపోయెచు, అందముగ ధీలీ పురమును వర్ణించినాడు శ్రీ రెడ్డిగారు.

గాంధీ పమాధినిగాంచి ధీలీభావముతో,
కవ్యరత్నమాలినను సమర్పించినాడు. ఏచోట గాంచినను వారు పొందిన మధురానాథునియే కవితలో కనిపించుచుండును. వారిటనుండి పోయినది ధీలీ పురమును చూచుటకన్నను వ్యవసాయ క్రమర్యవమును చూచుదమన్న తమివలననే! అయితే వారీక్రమర్యవమున కన్నను ధీలీలోని వైభవమునకు మిక్కిలి చకి రులైకారు.

రైతు సోదరులుకనుక వ్యవసాయ క్రమ ర్యవమును గాంచుట ముఖ్యమైనను, వారి హృదయము రసభావ సమన్వితమైనదికనుక వారిలోనుండి ఆచర్యమింది కవికారచన.

భావబలముతో పాటు భాషాబలము నితో ధికముగఁ చేకూర్చుకొన్నచో వీరు త్తమ కవులు కాగలరని చెప్పవచ్చును. కొన్ని చోట్ల భాషాదోషములు కలవు. ప్రధాన యమా త్యుండు, పద్దియ రత్నముల్, శృంగార తానాలగదులు, ప్రతియంశము, మహా వద్దిక, స్వేచ్ఛవరులు, రతన కంకణ ముల్ వంటి సమాసదోషములు దొరలినవి. మున్నుండటి వానికీ చోటియక రచనలో, నవభావ వల్లరులనలరింకఁకఁజేయుటకు యత్నింప వలెను. ధీలీపురమును చూడనివారీ చిన్న కవితాలోకమున, మనోనేత్రములతో చూచి ఆనందించుటకీకృతి ముకురమువంటిది. ధీలీ యాత్రచేసేవచ్చిన నుప్పారెడ్డిగారు కవితా పాత్రులై, చిత్రముగా రచించుట, మహా నవము. — సురభి నరసింహం.

ఇతరజిల్లాలు

(4వ పేజీ కొరవ)

వివక్షరాద్యుష్టి ఎక్కడై వీరబడిందో ఇక న్యాయమార్గంలో ఆలోచించి నిర్ణయించ దానికి వీలులేదని అందుచేత సీటివర్గ వివ యంలో ఇటువంటివివక్షాపూర్వక దృష్టితో మంత్రి ఉన్నారగునక ఈ శేసులో వారు పాట్లనడానికీ అనర్హులైవారని తెల్పూ, గుం

టూరుజిల్లాలో బస్ కార్యయోగరణ కథనంలో పవరణలుజేస్తూ మంత్రి యిచ్చిన ఉత్తర్వును జడ్జిలు కొట్టివేరారు.

ఓంగోలులో మున్సిపల్ పన్నుల వ్యవహారం

1956లో తేసిన కమ్యులరీవిజనా చల్లనేరదని ఓంగోలు రేట్ కేయర్సు సంఘం ఓంగోలు మునసిపల్, పబ్లికోర్టులలో చాచానేసి గెలు పొందగా, దానిమీదట మునిసిపాలిటీవారు ప్రాజెక్టులో ఆస్తిలు దాఖలుచేసి, కమ్యుల వనూలుకు అనుమతి కొరారు. జడ్జి శ్రీ జగన్నాధ మారెడ్డి 1956 లో జరిగిన కమ్యుల రూర్సుకు పూర్వంగల పాతకమ్యులు వనూలు జేసుకొ నేట్లు క్రిందికోర్టు యింజనీన్మెంట్ సడలించారు.

మునిసిపల్ కేర్నల్ శ్రీ పరచానారాయణ రావు, ఓంగోలు రేట్ కేయర్సు సంఘంవారు సంక్రమించుకొని, 1960-61 సంవత్సరాలకు, కమ్యుల రూర్సుకు ముందున్న కమ్యులను వనూలుజేసుకునేందుకు; 1.4.61 తేదీనుండి కనీసం 5 సంవత్సరాలవరకు కమ్యుల విధింపు లేకుండు నూటికి 5 వంతులు తగ్గించుటకు ఒప్పందం కుదుర్చుకొన్నారని తెలుస్తున్నది.

విజయవాడ వార్తలు

విజయవాడ పూర్ణానందసత్రం ట్రస్టీ మోసిన కోర్టు ధిక్కారణశేరిం చేతు సంద ర్భంగా విజయవాడ మునిసిపల్ స్పెషలాఫీ సరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాజెక్టు కృషిగా న్యాయమూర్తిపడుట చేవరకుగా క్షమాపణ చెప్పకొన్నారు. 1947 సం. లో యీసత్రం కొట్టు దుకాణాలకీవ్యవహరించున దీనిని ధర్మ సంఘం కలిగించిన నవసరంలేదన్న కారణంతో కమిషనర్ సత్రంనుండి కమ్యులు వనూలుజేయ నుద్యమించగా, దీనిపై ట్రస్టీ ఆంధ్రప్రాజెక్టులో కోర్టుధిక్కారణ చేసు పెట్టారు. కమిషనర్ క్షమాపణ చెప్పకొన్నందున యీవిషయంలో యికవైన యెటు వంటిచర్య తీసుకొనవలసిన అవసరంలేదని క్రధాన న్యాయమూర్తి చెప్పారు.

అధికారోత్పత్తికి కడప జిల్లాకాంగ్రెస్ సూచనలు

అధికారోత్పత్తికి అగ్రస్థానమివ్వాలని కడప జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘ క్రధానకార్యదర్శి శ్రీ నాగిరెడ్డి నుప్పారెడ్డి క్రభుత్వమును కోరుచూ, యీక్రింది సూచనలు జేస్తున్నారు: 1. వివాద రహితమైన పారంబోతులు, ఆయాజిల్లు బంజర్లను, క్రత్యోగసీబ్బందిని నియ మించిఅయినా, భూమి తేని పేదరైతులకు సత్కరంగా కట్టాలివ్వాలి. 2. పెద్దప్రాకె ష్టల నిర్మాణావకాశాలులేని ప్రాంతాలలో రు 15 లక్షల లోపు నిర్మాణవ్యయం కాగల చిన్న సీటివనరులన్నింటినీ తృతీయకృణాని కాంతంలోగా వూర్తిజేయాలి. 3. సీటివారు దల అవకాశంలేనిచోట్ల రైతులు కావులు క్రవ్యుకొనుటకు విరివిగా సర్వీసీలు యివ్వాలి; రైతులు కావులను క్రవ్యించుకొనే కక్తిలేని క్రదేశాలలో క్రభుత్వమే కావులు క్రవ్యించాలి. 4. విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరాచేసే ప్రాంతాలలో, ఆర్థికస్థోమకలేని రైతులకు క్రయిత్తులు కంపెనీలద్వారా, సీ క తో దు యంత్రాలు సప్లయిజేయించి, వాటివ్యయాన్ని ఏటా రైతులనుండి క్రభుత్వం వనూలుజేసు కొవాలి. 5. కడపవరకు విద్యుత్ సరఫరా వకాశాలులేని ప్రాంతాలలో క్రభుత్వం ప్రైవేటు కంపెనీలచేత ఆయిల్ డిజిల్లను నెల కొల్పించేసి, ఎకరాల దామాషున రైతుల పంటనుండి సీటికొన్న క్రయిత్తులుకంపెనీలకు అందువట్లు ఏర్పాటుజేయాలి. 6. భూముల సత్కరము, పశువులమేరకు జేసిన వైద్యకు కిస్తు మివహించాలి.

అనుభవ వేద్య చాల
చాలావేద్య చాల
177, గోవిందవరాయల విధి, మల్లన్ను

పక్షవాతము - తిమ్మెర్లు - మరుమేహములకు
గ్యారంటీ కెమ్మడి చేయబడును.
మాతో సంక్రమించండి.
వైద్య విశారద - కవిరాజ్:
కాకర్ల వెంకటప్పయ్య.
కమ్రాక స్పెషలిస్టు
కాకర్లవారిపేటి - నెల్లూరు

పసిరికలు - కామెర్లు
భయపడవనిలేదు
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,
రంగనాయకలశేఖ - నెల్లూరు.

వీటా - ఆశోక
స్త్రీలపాలిటి వరప్రసాదిని
శ్వేతరక్త కృదరము - ఋతుశూలలు - ఋతు బద్ధము - నడుమునొప్పి - నిద్రా శేతుండుట - బలహీనము - మున్నగు గర్భాశయ వ్యాధుల పోగొట్టి టూనిక్కుగా కనిచేయును.
6 బెస్సుల సీసా రూ. 2-50
12 " " 4-50
సి. ఆర్. గోపాల్,
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

కుప్పు బొల్లి
సర్వ మేహ పొడలకు
గ్యారంటీ చికిత్స
రెడ్డికొ
శ్రీ కృష్ణాశ్రమం - (ప్రాపితం 1920)
సాడే ఆఫీసు: క్రాంతి:
గోపాలపురం కాపుచి ధి,
తూర్పు గోదావరిజిల్లా, నెల్లూరు

కొత్త రకం మొలగొలుకుల విత్తనాలు

***
 మంచివంట యిస్తుంది. లావు పాటి పాచుగాటి కొరికేస్తుంది. జనవరి ఒకటికే కొరికే వస్తుంది. కొరికనలలో గింజలు రాలిపోవు. మామూలుపంటకన్న ఎకరాకు వందము బాస్తాగా వండింది. గింజగూడ లావు. ఈ పైరు ఆడుగున రెండవకారు ఉలవ, పిల్లివెసరి, శేపరి మన్నగు వైద్య గూడ మందుగా పెట్టినందువల్ల ఎక్కువ పంట యిస్తుంది. ఈ విత్తనాలను శేపరి 5, 6 సంవత్సరములుగా కలిపి కొందిరి తయారుచేసి కాను. విత్తనాలు కొద్దిగా వున్నవి. తూము యా. 50/- లు.

యరగాటివల్ల జోగిరెడ్డి,
 చెల్లెలపాళెం
 కోస్తాకాలూకా.

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీ ప్రకటన

మునిసిపల్ గౌరవ గంటిభాస్కర, మాన్యువల్, బండ్లకోడ్లు, బస్టాండ్లువల్ల కాలుష్యం 1961-62 సం||లో ఫీల్డ్ మూలము చేయి మాక్కుయున్నామని మరియు మునిసిపల్ పరిషత్తులలో ఆద్యర్లు టయిల మెంటు బోర్డులు యుంచుకొనుట మునిసిపల్ ఖాళీస్థలములలో బంకులు యుంచుకొనుటకుమాక్కుయున్నా నెల్లూరు మునిసిపల్ ఆఫీసుయొద్ద 27-2-61 తేదీ సోమవారము ఉదయం 9 గంటల నుండి బహిరంగముగా యేలము వేయబడును. తనాకీలుదారు యొద్ద నుండి పర్మిట్ కేటుగాని లేక మునిసిపల్ వాడుకలలోని ఇండ్ల ఆస్తివిషయంలో మునిసిపల్ రెవిన్యూ ఆఫీసువారియొద్ద పర్మిట్ కేటుయిచ్చిగాని పాటలలో పాట్లంపలయను. పదవ ఏలము వరకు గుత్తి నిబంధనలు వగైరాల వివరములు మునిసిపల్ ఆఫీసు పనిచేయు కాలములో విచారించి తెలుసుకొవచ్చును.

—టి. కమలవిష్ణు, కమీషనరు.

నెల్లూరు సబ్ జడ్జిగారి కోర్టులో

పాతట్ల స్వామి నె. 240/1955 కు.
 శేపరి గురుమాస్తికాశ్రమి—ట్రాన్స్ ఫరవారి వెల్లంకి వెంటటరవలయ్య వగైరా
 —శ్రీతివాడు - నెల్లూరు.
 ఈ వెంటటర ప్రతివాదితాలూకు షెడ్యూలు బాఖలా స్థిరాస్తి 13-3-61 తేదీన వై కోర్టు ఆవరణములో యాలమా జరుగును.

షెడ్యూలు:- నెల్లూరు ది. డి. ఇలాకా నెల్లూరుతాలూకా నెల్లూరు సబ్ రిజిస్ట్రారులో చేరిన నెల్లూరు పంకజేట 8 వ వార్డు డోరు 14 మిర్చయిలు ఖాళీ స్థలము వగైరాలకు వాడుక. [కూ] ట్రాన్స్ కోర్టు, [వ] తూము లూరు వెంటటరెడ్డి స్థలం కొంతవరకు, యిల్లు కొంతవరకు, [క] వరదయ్యరెడ్డి స్థలం కొంత వరకు, బ్రహ్మ సమాజంవారి స్థలం కొంతవరకు [వు] భగవానం స్థలం కొంతవరకు, భగవానం యింటిపోవువారి కొంతవరకు. ఈ వాడుకలలో యొందు మిర్చయిలు 8 అంకములు ఖాళీగా పదవ స్థలంలో యొందు లంకరేతలపెద్దు 5 అంకములు వీటికి అనుబంధములు, ద్వారాబంధములు, వైకత్వ సామానులు వగైరాలు, యిందులో యొందు కాబిటి, యిండ్లకు ప్రహరిగోడలు వగైరాలను వీటికి మామూలుగా యొందు రాకపోకలు మాక్కుల పెళ్లెకారు కుండరారు రెడ్డికి 1-3-58 తేదీన 3 వ శ్రీతివాది వ్రాయింది యిచ్చిన రిజిస్ట్రారులొక్క వెంటటయ్య శేకంటాలు దేవస్తానము ప్రతివాది వెల్లించ వలసిన రు 11-7-00 లు కల కార్యకర్తలను మునిసిపల్ కనుకలను లాబిడి క్రియం కూ. 5000/- లు.

—వి. వి. రమణారెడ్డి,
 ట్రాన్స్ ఫరవారి ఆద్యక్షులు.

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో

A. S. 15 of 1961. I. A 23 of 1961.
 యదవల్లి భగీరథమ్మ-వీటివరకు-(అప్పిలెంటు)
 (1) అత్తిపాటి వెంటటరత్తు (2) పాకం శ్రీరాములు, మాంలప్పేటవల్లిపాలెం-రెస్టాండెంట్లు.
 ఈ వెంటటర అపీలులో వీటివరకు మిర్చయల రెస్టాండెంట్లు వా వేల్లించవలసిన వా ఖాళీ చేయవలసిందిగా మిర్చయల వేతనము వున్నయవల 4-3-61 తేదీన వై కోర్టువారి యెదుట వాజరై తెలుపుకోవలయును.
 —ఆర్. వి. గోవిందరావు,
 అప్పిలెంటు ఆద్యక్షులు.

వైకోర్టు తర్ఫు: రవాణాశాఖ మంత్రి రాజినామా చేయలే

గుంటూరు జిల్లాలో బస్సురవాణా శాఖలో కరణం పండ్లగూడెం రవాణాశాఖామంత్రి గారు కక్ష పాతం గా వ్యవహరించారని ఆంధ్రప్రదేశ్ వైకోర్టు న్యాయమూర్తులు అభిప్రాయపడ్డారు.
 ఇటువంటి పండ్లగూడెం ప్రభాస్వామ్య దేశాలలో ఆ యి తే మొత్తం మంత్రివర్గం రాజీనామా చేయడం జరుగుతుంది. ఒక్క మంత్రివర్గం పారాపాటుకు మంత్రివర్గం పనుష్టిగా బాధ్యత వహిస్తుంది.
 కాని ము కార్యనిర్వహణలో కనీసం ఆ కార్యకు సంబంధించిన మంత్రి ఆ యి కా రాజీనామా చేయడం సాంకృతిక యంగావుంది. ముంద్రా వ్యవహారంలో శ్రీ టి. టి. కృష్ణమూర్తిగారు అధికమంత్రి పదవిని త్యజించారు. రైలుపర్యాయం సంభవించినప్పుడు, తనకు బాధ్యత లేకపోయినప్పు టికిని, ఆకాటి రైల్వే శాఖామంత్రి శ్రీ లూల్ బహదూర్ కాశ్రీ మం త్రి పదవిని వదలు కున్నాడు.

కావున ఆంధ్రప్రదేశ్ రవాణాశాఖా మంత్రి తక్షణం రాజీనామా చేయడం ధర్మం. మంత్రివర్గం కక్షపాతంలో వ్యవహరిస్తున్నదని విశ్వసంఘటనవారు శేషున్న ఆలోచనలను పనుగ్ర విచారణ జరిపించడంకూడ అత్యంత అవసరం.
 —నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి.

సమితులు-సమాజ సేవ

ప్రజలకు చేయుతనోపకారములను కలిపి సమాజాభివృద్ధి కార్యక్రమం, నిరక్షయో గంగావుంది. సమితులద్వారా జరిగే సమాజ సేవవల్ల, గ్రామసేవలు వ్యయంపోవకము, సంపత్తిలనీతము కావలసివుండగా, తప్పి స్సంగా జరుగుతున్నది. ప్రతి శాల్గయిదు గ్రామాలనుకలిపి ఒక గ్రామసేవసమితిని ఏర్పాటు చేసి గ్రామాలలో రహదారులు, మంచినీటిరావులు, కరకలిసంఘాలు, ప్రాథమిక కళవికాసాల యాలు, పాఠశాలలు వగైరా పనుపాయాలను క్రమక్రమం కల్పించింది. ఇంక సమాజసేవ జరుగుతున్నప్పుటికి, ప్రజలచేత గుర్తించబడక పోవడం గమనార్హమైన విషయం. ప్రజలు వీటిని తమకొరకు గాకుండా, సమితుల కొరకు శేషున్నట్లు భావిస్తున్నాడు. వీటి నిర్వహణ కర్తవ్యము అది ఎదిరించలేకపోతున్నది. వీటినికోర్టు ఆశ్వాక్రాంతంకావడం, కోర్టు ప్రక్రమ గుంటలు క్రవ్యబడడం, నాటివెట్టు దొంగిలించబడడం, వాటికి పరన కాకలా లేక పోవడం, క్రవ్యించినరావులు కొందరవ్యక్తులు తమ వ్యంతరావులుగా ఉపయోగపెట్టుకో వడం, సమాజం సంఘాలలో సామాన్య ప్రజలకు కరకలి నాయుక్రమంగా లేకపో వడం, కళ వికాసాలయాలలో రైతుల కళ వులకు వికాసకారణాలు లేకపోవడం, పాఠశాలలో సాధారణము వినితేనా అనుభు లేకుండడం, యి సారాయి వున్నట్లు గొప్ప కటిం సంక్రమగావడం, ఆ వున్నట్లు వైకోర్టు పోలీసులు లాలూచించడం- యీ వేటికి తట్టు సమితులు తనాకీం విహించడంవల్ల, సమాజసేవలలో దియోగ అవుతున్నది. దీని

వల్ల ప్రజలు పడుతులనేవను గుర్తించలేకు న్నారు. ఈ పరిస్థితులను చక్కదిద్ది సమాజ సేవను క్రమోపయోగకరమే బాధ్యత సమితుల మీద ఎంతై కావుంది.
 పోల్లపూడి, —యం. ఆర్. రెడ్డి.

బస్సులలో ఆక్రమ వసూళ్లు

క్రమమున్న బస్సులూన్నప్పుడు యిట్లు క్రమం మైలు 15 న.పైలు మారున క్రమంపుచ్చాటి వసూలు చేయవలసివుంది. కాని గూడూరు-గూడలి మధ్య 17 మైల్ల దూరానికి 87 న.పైలు చార్జీ. అంటే, అద నంగా 2 న.పైలు వసూలు చేస్తున్నాడు. గూడూరునుండి 13 వ మైలుకు యివల పూసుగుంటపాలెం, చంద్ర శేఖర పురం, చెంబోడు ప్రదేశాలలో ఎక్కువదిగినా 87 న. పైలు వసూలుచేస్తున్నాడు. ఇట్లా వసూలు చేయడం, చట్టపరమం గాకపోయినప్పటికీ, టిక్కెట్టుయిచ్చి 87 న.పైలు వసూలుచేస్తు న్నాడు. అధికారులు బోధ్యంకల్పించుకొని, సక్రమంగా టిక్కెట్టు దబ్బు వసూలుచేసే ఏర్పాటుచేయవలసిందిగా కోరుచుచున్నాను. విచారణపలికి తే ఋణపు శేయగలను. గూడలి, —సా. బాలకృష్ణయ్య.

★★ పల్లెలు ★★

(5వ పేజీ కొరవ)
 కలంకేకాకు, సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ వెంకట రెడ్డి, వారిరెడ్డివల్లి ప్రాథమిక ఆరోగ్యకేంద్ర డాక్టరు వగైరాలు యీ కార్యక్రమాలకు అధ్యక్షం వహించారు.
 —పి. సోమయాజులు.

మరిపాడు శ్రమదానం

గ్రామయవకులు వివరాత్రివారు శ్రమ దానంవేసి, తద్వారావచ్చిన దబ్బుతో శ్రీ వెంకటేశ్వర గ్రంథాలయం చేరటం 'జనాకా రైతు' కు చందాకట్టిరి. ఇది ముందుకూడా గ్రంథాలయాభివృద్ధికి యీ విధం గా చే రోవడమివ్వ వలసిందిగా యవకులను కోరుతున్నాను.
 —కొల్లంకూరు కృష్ణారెడ్డి.

లింగసముద్రం కమిటీ

రాళ్లపాడు ప్రాతెక్టు లింగసముద్రం ప్రాథమిక డ్రైగేవ్ డెవలప్ మెంటు కమిటీ అధ్యక్షు డుగా కార్యవారి శ్రీ భట్లకృష్ణకొండయ్య ఎం. ఏ. ఎల్. ఎల్. డి. గారు 2 తేదీ యొక్క కోవిడికారు. ఉపాధ్యక్షుడు, కార్య దర్శి, కోకాధికారి సహా 32 మంది సభ్యులు గూడా కమిటీకి యొక్క కోవిడికారు.

పామరూరు హిందీసభ

రక్షణకాలం హిందీ ప్రచారసభ దక్షిణాంధ్ర మండల సంఘటనల రాకను పున స్కరించుకొని, 2 తేదీ ప్రాముఖ్యులు వాల్ల ప్పకు శ్రీ యం. కులవల్లియ్యంగారి అధ్యక్షి తన పథ జరిగింది. ఉపాధ్యక్షులు సంతకం ప్రారంభ క రి క్ష ల లో వున్నట్లు వాటి ప్రమాణ క్రమములు ఇవ్వబడినవి సామాజిక శేషియంగా క్రవమ స్వీకరణగా వున్నట్లు వై ది గిం తే ది సామాజిక శేషియంగా శ్రీమతి కోన్నారెడ్డి కుకలయ్య గారితో ము దు తిం పున బహుముఖులు తండవించింది.
 —చతురశ్రంకం గాఢురయ్య.

SINCE
 పండ్లగుండుములపాడిబిడురుల
 పనికొనుటలు, మెటల్ వారి
 అప్పిలెంటు కమిషనరులు
 INDIAN DRUG CONCERN
 RAJNEEDHI, BELLURU

నెర్వీటాల్

సరములబలహీనతకు-రక్తపుపోటుకు బంగారము, మంచినీరుములు మొదలగు విలువగల భస్మ సంపుటిచే తయారుచేయ బడినది. యెట్టి సరముల బలహీనతవైనను మారింది చక్కని దేహదాతలయొక్క మొదలను. నిశ్చల, నిస్పృహ, మలబద్దము, కాళ్లు తీరి, తలతిరుగుట, పాలుమాతిక, కాళ్లు చేరులు మంటలు, తిమ్మెరులు, చెవిలో ద్వని, పరిగానిద్రవ్యుతుండుట, గుండెదడ, ధాతు వస్థము మొదలగువాని నన్నిటిని నిర్మూలించి, మంచితాంతిని, మనోల్లాస మును కలిగించుటలో యంతరం మించిన కొవడము మరొకటి లేదు.
 8 టో|| సీసా 5-75 న.పై.
 ఇండియన్ మెడిసిన్ హౌస్
 విజయ వాడ.
 బ్రాంచి: రాజవీధి-నెల్లూరు

గూడూరు బ్రాంచి:- వాగవల్లి మెడికల్ స్టోరు
కౌవలి సబ్ జడ్జి కోర్టులో
 S. O. No. 5 of 1961.
 పెటూరి వీరరాఘవులు —వారి.
 ఆకాశి కుమార్తెయ్యల వగైరాలు —శ్రీతివాడులు.
 6వ శ్రీతివాది:- పాలెంకు వెంకయ్య (భర్త రామమాస్తి) వీటివరకు:- యీ వెంటటర వారి మిర్చయ ప్రాసోటు వాటి దావా చేసినందుకు మి గోటి కుకు 10-3-61 తేదీకి నాయుచా శేయబడివున్నది. మి ఆశే కలంకల నిదురతేది పగలు 10 గంటలకు యా కోర్టుకు పాల్పై తెలుపుకోవలెను. తేది యదల ఎక్స్ కోర్టుగా తీర్మానించబడును.
 —వారణాశి వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం,
 వారి ఆద్యక్షులు.

ఇదీ లోకవృత్తం

(3-వ పేజీ కొరవ)

రిజిస్ట్రేషన్-అనుబంధ విధానంలో ఆఫీస్ కు వాటియవడ ప్రతినిధిగా రాజకీయవాదన అంది విమర్శించి ఆలోచిస్తున్నాడు.

రాజ్ శ్రీ ఎన్.కె.ఎల్. శెల్లవారి, ఆసియా వాణిజ్య ప్రాధమిక ఎన్.కె.ఎల్. లలో తమ పేర్లు వై.కె.ఎస్. పి.కె.ఎల్. అందిన (ఆఫీస్) వై.కె.ఎస్. వంటివి తప్పి అధికారం బంధం ఎన్.కె.ఎల్. మొదటి వాదనలను. అందువలన, శెల్లవారి వాదనల వాణిజ్య ఆఫీస్ వాస్తవం కట్టకొరకు ఫిజింగ్ చేయవలసివచ్చింది.

ఆఫీస్ కు కానూపాట్రిగా (వై.కె.ఎల్. వినపాట్రి), కానూపాట్రి కట్టుకుంది. కానూ అనగా KADU కివ్యా ఆఫీస్ కు డెమాండ్రేట్ యూనియన్. కానూ ఎన్.కె.ఎల్. కే కానూ వై.కె.ఎల్. శెల్లవారి సూక్తివ్యాపార్టీ వాణిజ్యం ట్లండర్ థాయ్, కొయలి పకాపాట్రి వాణిజ్యం ఫువాండ్ థాయ్ సెల్లవారి వాట్రి వాణిజ్యం వందాబు-దపూలు శెల్లీ కా సన సభ క రావలెనని యత్నిస్తున్నాడు.

కీవ్యాలోనూ 'కీవలయం' క్రమం ఆఫీస్ కు క్రమావళులను విదర్శిస్తే వాటం ఆఫీసు రక్షింతుకుండా! తో లుద్ది గల్లి, కీవ్యాటాకు వెంటనే విడిపించి, చిత్తు కుద్దిగల్లి ఆఫీస్ కు వాణిజ్యం వై.కె.ఎల్. దానికి ఆవకాశంయిస్తే, కీవ్యా భవిష్యత్తు వుజ్వల నువుతుంది. ఆసియా విమాచనం ఆట్టికథు త్యానికి ఆలంకారమైస్తే, ఆఫీస్ కు విమాచనం మాట్రిల్ క్రమత్యానికి ఆలంకార నువుతుంది.

మాకు ఆనే గాల్లిని గమనించవలసిం దనే హెచ్చరికేసి, మాట్రిల్ ఆఫీస్ కు విమాచనాద్యకుని చేయూరించుకాడు. ఆ 'మాకు'న చక్కగా పరిశీలి పొందించ దానివైరం చేస్తున్నాడని కృషి యె.వో ఆవసరమని ఆతడు గుర్తించివుంటాడనే మా భావం.

వైద్య మహాసభలు

(4-వ పేజీ కొరవ)

అవకాశంలేదని, గామీ ప్రజలకు వైద్యసౌకర్యం కల్పించాలోనే దేశం అభివృద్ధి చెందాలనడం, అందువల్ల గ్రామీణ వైద్యసమస్యలపట్ల క్రమసాధించాలని దేశీయ వైద్యులను ముఖ్యమంత్రి కోరాడు. ఈమహా సభ జయక్రమం గావాలని ఆశిస్తుంది.

సభాధ్యక్షులు డాక్టర్ కె.కె. వెంకట కుమ్రమ్మగారి మాట్లాడుతూ, అల్లూ పతి వైద్యంపట్ల చూపుతున్న ఆసక్తి ఆయన శ్రద్ధంపై చూడలేదని విమర్శించి, దేశీయ వైద్యసంస్థలను మనం మానీషేస్తుంటే జర్మనీ మాట్రిల్ కం పెట్టి వారు మరణంపాటు తయారుచేసి మనదేశంలో విక్రయిస్తున్నారని తెప్పారు. జి. సి. ఐ. యస్, యల్. ఐ. యస్, వైద్యులకుగా యం.టి.టి.యస్. వైద్యులకువలె సమానస్థాయి కల్పించి, మద్రాస్ క్రమత్యానే దేశీయవైద్యుల తోలను పెంచాలని కోరాడు. దేశీయవైద్యులను ఆలోచిస్తే వైద్యమను సమస్యయం తయారుచేసి, తమ సంఘ ప్రతినిధుల కిరువురుకా సమావేశంలో సభ్యత్వం కల్పించాలని క్రమత్యానే కోరాడు.

ఉపాధ్యక్షులు డా. ఎ.కె.ఎల్. రాధా కృష్ణ శ్యా, కేంద్రమంత్రి డా. శివనాథ గోపాలశర్మ, కేంద్ర, గవర్నర్ సమర్థన

శ్రీయుతులు వి. వి. గిరి, మహాదీపకాల్ బంగ, శ్రీ మా కె. సి. రాజగోపాలాచారి గారిని వేలవ శుభాకాంక్ష సందేశాలను డాక్టర్ సీతారామయ్య సభలో చదివారు.

తీర్మానములు

భాష దేశీయ వైద్యులకు వికేరిగాను, సమన్వయమైదగా వుండాలని, కేంద్ర ఆయుర్వేద పరిషత్ నామందలి ఉపసంఘ సీఫాన్సులను ఆమలు జరపాలనీ; మన్మండు వాటియ వైద్యు, ఆలోగ్య సంక్షేమకథకాల లోని ఉచ్యోగావకాశాలకు దేశీయ వైద్యులకు అర్హతకలిగించాలనీ; మద్రాసు రాష్ట్రం లోపల దేశీయ వైద్యులకు వానియర్ సబ్ అసిస్టెంట్, సర్జన్ కేంద్రం పని, ఎం.టి.టి.యస్ సమావస్థాయి కల్పించి, క్రమత్యానే వందాయ తీలు, జిల్లాపరిషత్లు, మన్మిచాలిటిలో యిస్తున్న వారితోల సేక్యూరీటీ క్యాపాలను తొలగించాలనీ; దేశీయ వైద్యులకు జిల్లా తాలూకా కేంద్రాల్లోని క్రమత్యానే ఆస్పత్రు లలో గౌరవ వైద్యాధికారులుగా, కేవల ఫీచూ డాక్టర్లుగా నియమించాలనీ; ఆయుర్వేద వైద్యులకు, కెన్సర్ డిప్యూటీ రీజిస్ట్రార్ కు మాట్రిల్ క్రమత్యానే కోరుతున్న మహాసభ తీర్మానించింది.

డాక్టర్ యస్. వి.కె.ఎల్. శ్రీ, మెడికల్ ఎజిడివకాట్ ప్రారంభిస్తాననీ కోరాడు.

ఈ సందర్భంలో డా. సి. ద్వారకాశాస్త్రి ఆస్యకేతన జరిగిన వైద్యసభలో క్రమీలు లైవ వైద్యులకు డాక్టర్ వి.కె.ఎల్. శ్రీ కంచకర్మ, ధారావికేర్మను గురించి; యోగా ధ్యానంపట్ల కోగిరికేర్మను గురించి డా. వి. వారాయలస్వామి; పిల్లలకోగిరికేర్మను మద్రాసు స్టాట్స్ ఆస్పత్రి ప్రాఫెసర్ శ్రీ ఎ.టి. బాకా; మధుమేహ వ్యాధిపై డా. యం. వి.కె.ఎల్. శాస్త్రి, సలహాకు సర్జన్ ఎ.కె.ఎల్. పిల్లల కోగిరికేర్మను డాక్టర్. కె. సి. నందియార్, చక్కని క్రమంగాలు కోరాడు. —మా. వి.

గూడవారు డి|| ము|| కోర్టులో

తిరుపతి D. M. C. File S. O. 394 of 55. E. P. 174 of 59.

తోట కార్యకర్తలు ... —వాది. తొందూరు మున్సిపల్ కౌన్సిల్ —కరీవాది. యాక్రింద వ్రాయబడిన స్థిరాస్థిని 6.3.61 తేదిన వై.కోర్టువారివల్ల తలము తయబడును. నెల్లూరు డి. మాట్రిల్ కేట సబ్ జిల్లరు ఇలాకా అందగుండలనుజరా చేసిగుంట గ్రామంలో క్రమీవాదికి మాట్రిల్ అనుభవము గల నె 90 కు కట్టా దాఖలా కోరుతున్నాడు.

సభ్య	విస్తీర్ణం	D.H.R. Apset value	స. పాట
184/4	0—05		
90/3	0—06		
203/7	0—38		
284/54	0—12		
288/5	0—78		
289/1	1—20		
290/2	0—14		
291/1	0—12		
291/6	0—15		
291/4	0—12		
298/1	0—45		
302/1	0—29		
302/6	0—72		
395/4	0—09		
404/9	0—16		
405/7	0—19		
407/6	0—20		
408/2	0—14		
408/4	0—14		

కట్టా: య. 5—50 ట్లు. తలంబాయిదా 6-3-61. ఫ. సీ. 13-3-61 —వై. రామాచార్య - వాదిఅద్యకేటు.

దీరగోగ వైద్యసలహా

పక్ష వాతము, బోధకాణు, బొల్లి, మార్పు, విచ్చి, పునవ అవయవమునకు సంబంధించిన అన్ని వ్యాధులు, కళ్లజనలు, మధుమేహం, కంటిజల్లులు మొదలగు మద్రాసు లాంటి కట్టణములలో నయముగాని అన్ని మొండివ్యాధులు వూర్తిగా నిర్మూలించబడును. మార్పు 1 తేదిన నెల్లూరు ట్రంకు కోర్టులోని 'మోటల్ ఆబండా' లో నూ పలహా పొందండి.

డాక్టర్ జి. రాధాకృష్ణమూర్తి, డి.కె.గారిల్లె సువలిప్తు.

దర్శనం డి|| ము|| కోర్టులో

O. S. 103 of 53. E. P. 205 of 59. T. H. కృష్ణమూర్తి —D. H. R. T. H. భాష్య-రావు, యర్రబల్లి H.O. తంగేడుకుంట, కదిరి తా|| —J. D.

వై. వెంబరలో డి.కె.ఎల్. క్రమత్యానే రావలసిన వాటిగాను జి. డి. యెక్క పెద్దవూలు దాఖలా స్టావరాస్థిని యేలమునకు కోరివుండగల ఆస్థిని యేలము తయబడుతున్నాడు 20-3-61 తేదీకి వాయిదా తయబడినది. గాన కావలసినవారు వచ్చి కోసవచ్చును.

షెడ్యూలు

అనంతపురం రి. డి. కదిరి సబ్ రి. డి. కేవల తంగేడుకుంట మజరా కో. త్రియం యర్రబల్లి గ్రామం పాలంకోని జమీనలు వివరం:- (1) వై.మా.యి.టి. నె 22 కు కట్టి 7-13 య 8-00 ట్లు వై.కె. 1/6 భాగం యందుకు చెక్కబంది:- [తూ] వై. మా. నె 36-28 ట్లు [ద] వై. మా. నె 37 యలో వోనిరస్తా [క] గ్రామం క్రమీనీ [క] వై. మా. నె 23 యలో వంక. ఈ మధ్యవుండే వై.కె. 1/6 భాగం భూమి, ఫలవృక్షములు, వావులు రెండు లోను సంస్పృష్టం.

(2) స. క. వై. మా. నె 11 కు, య 9-00, 3-00 యందుకు చెక్కబంది:- [తూ] కుంటకట్ట [ద] ఇదే వెంబర [క] శెట్టిగోడ [క] వై. మా. నె. 12 కు. ఈ మధ్యవుండే వై. జమీను, ఫలవృక్షములు సనా 1/3 భాగం సంస్పృష్టం.

(3) స. తి. వై. మా. నె 37 కు య 1-25 శెట్టు, 8-00 [తూ] ఇదే వెంబరగా 1.వ లాటు [ద] వంక [క] వై. మా. నె. 1 కు [క] వై. మా. నె 22 యలో వోని. ఈ మధ్యవుండే వై. జమీనులోను ఫలవృక్షములలోను, వావిలోను 1/3 భాగం సం.

(4) స. తి. వై. మా. నె. 28 కు వై.కె. య 1-35 ట్లు, 10-00 ఇందుకు చెక్కబంది:- [తూ] వై. మా. నె 27, 29 ట్లు [ద] యిదే వెంబరలో భాష్య-రావుభూమి [క] ఇదే వెంబరలోని భూమి [క] ఇదే వెంబరలోని భూమి. ఈ మధ్యవుండే వై. జమీనులోను ఫలవృక్షములలోను ఇందులోవుండే దిన్న వావి లోను 1/3 భాగం సం.

(5) స. తి. వై. మా. నె 37 కు య 1-25 శెట్టు, 8-00 ఇందుకు చెక్కబంది:- [తూ] వై. మా. నె 35 కు కట్టంకోని ఇలాం [ద] వోని [క] ఇదే వెంబరలోని భూమి [క] వోని. ఈ మధ్యవుండే వై. జమీనులోను ఫలవృక్షములలోను యందులోవుండే మరీగూను వావిలోను 1/3 భాగం సం.

—టి. సత్యనారాయణ, డి.కె.గారిల్లె సువలిప్తు.

బంగారు మొలకాడు-రాళ్లహారము వేలం నోటిసు

నెల్లూరు కాపురములు శివూరు క్రీరామకృష్ణ-గం యా దిగువ నడవారించిన బంగారు మొలకాడులను వ్యాంకునందు తనిఖాయించి ఆక్రమ తీసికొనివున్నాడు. దరిమిలా వారు కాలము చేసినందున, వారి వారసులకు నోటిసులు యిచ్చినను కట్టవలసిన వాకలను యంతవరకు తీర్మానము చేయనందున సదరు మస్తువులను 4-3-61 తేదీ సాయంత్రం 4 గంటలకు నెల్లూరు ఆంధ్రా వ్యాంకునందు బహిరంగముగా యాలము తయబడును. పాట పరతులు పాట కాలమునందు తెలుకబడును.

తనఖావస్తువుల వివరములు:-

తనిఖా తేదీ: మస్తువులు: తూ.క.ము: 28-3-56 రాళ్లహారము రు. 2-8-0 5-9-56 మూడుపేటల మొలకాడు రు. 4-11-0

—జి. హరిహరనాథరావు, వి.కె.ఓ. ఆంధ్రా వ్యాంకు, నెల్లూరు. 20.2.61.

విశాఖపట్నం డి|| ము|| కోర్టులో

S. C. 445 of 57. E. P. 237 of 60. దుంక ఆక్రమణ ... —వాది.

గుడ్ల గురయ్యవనైరాలు —కరీవాదులు. తలం క్రా.ట.న:- వాది, వై. వెంబర డి.కె. వాకీ మూలు నిమిత్తము సదరు వెంబరలో వాది జప్తు చేయించిన జప్తు పెద్దవూలు దాఖలా విశాఖపట్నం డి. కే.ఎం.కట్టుం సలు రి. యలాకా కాపులవున్నాడ గ్రామంలో తిరాయితి కట్టా నె 170 కు వక్క నె 190/5 కు మూరు య 1-85 ట్లు విస్తీర్ణం కలిగినటువంటి క్రమీవాదులకు మాట్రిల్ అనుభవములు కలిగినటువంటి తూ. 3—22 న. వై. లా కిత్తు కలిగినటువంటి మెట్టభూమి 22.3.61 తేదిన వకలు 10 గల లగాయతు సదరు వై.కోర్టు వారు వై.కోర్టు యెదుట బహిరంగముగా యాలము తయబడును.

—ఎం. కృష్ణమూర్తి, వాదిఅద్యకేటు.

నెల్లూరు సబ్ జిల్లా కోర్టులో

S. C. No. 5 of 1961.

పుక్కులపాటి రామరాజు —వాది.

(1) కె. సి. మాధవరావు (2) లక్ష్మణరావు శేషంరాజు —కరీవాదులు. యా వెంబరన ప్రామీనికొట్టు వాకీ గా బట్టు కోవకు క్రమీవాదులవై వాది దానా తెచ్చినందుకు 1.వ క్రమీవాది నోటిసునిచ్చి 10.3.61 తేదీకి వాయిదా తయబడివున్నాడు. వాయిదాకోలా 1.వ క్రమీవాది వై.కోర్టులో వాదన వాయిదావల క్రమీవాదుల వాకీ. ఈ వాకీ వ్యాజ్యము పరిష్కారము చేయవలసినదిగా కోరినాడు.

—ఐ. లక్ష్మీనారాయణరావు, వాదిఅద్యకేటు.

